Kolding Kommune
en del af trekantomraadet

§ 16A, STK. 2 – GODKENDELSE (IE-BRUG)

FRØRUPVEJ 44, 6070 CHRISTIANSFELD

Dato for gyldighed
19. august 2026

Kolding Kommune
Miljø og Erhverv
Nytorv 11, 6000 Kolding
Telefon 7979 7439
landbrug@kolding.dk
www.kolding.dk/landbrug

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 Sammenfatning ... 3

1.1 Sammenfatning ... 3

1.2 Offentlighed ... 3

2 Afgørelse om godkendelse ... 5

2.1 Grundlag for afgørelse ... 5

2.2 Afgørelse om godkendelse og gyldighed ... 5

2.3 Vurdering af samdrift med andre husdyrbrug ... 5

2.4 Samlet vurdering af virkninger på miljøet ... 6

3 Vilkår ... 8

4 Begrundelse for de stillede vilkår ... 11

5 Klage- og søgsmålsvejledning samt underretning ... 13

5.1 Klage- og søgsmålsvejledning ... 13

5.2 Underretning om tillæg til godkendelsen ... 13

5.3 Grundlag for vilkår og lovgivning ... 14

5.4 Bilag ... 14

DATABLAD

ANSØGER

Navn	Kristian Aagaard Uhrenholt
Adresse	Frørupvej 44, 6070 Christiansfeld
Telefonnr.	Mobil: 50 95 33 03
E-mail	Kristian@trummersgaard.org

VIRKSOMHED

Navn	Trummersgård A/S
Adresse	Frørupvej 44, 6070 Christiansfeld
Matr. nr.	1 m.fl., Frørup Ejerlav, Frørup
CVR-nr.	40595473
P-nummer	
CHR-nr.	99604
BSE-nr.	8267145

KONSULENT

Navn	Nina Gamby, Gråkjær A/S
Adresse	Fabersvej 15, 7500 Holstebro
Telefonnr.	24857356
E-mail	ng@graakjaer.dk

TILSYNSMYNDIGHED

Navn	Kolding Kommune
Adresse	Nytorv 11, 6000 Kolding
Telefonnr.	7979 7439
E-mail	landbrug@kolding.dk
Hjemmeside	www.kolding.dk/landbrug

AFGØRELSER

Godkendelse	§ 16 a, stk. 2-godkendelse gældende fra den 19. august 2026 (skemaid. 245385)
Revurdering	Revurdering af miljøgodkendelsen af den 11. juli 2015 gældende fra 17. juni 2021 (skemaid. 226189)
Miljøgodkendelse	§ 12-miljøgodkendelse fra den 11. juli 2015 (skemaid. 74851)

1 SAMMENFATNING

1.1 SAMMENFATNING

Projektet
Trummersgård A/S ønsker at etablere en større produktion af svin på ejendommen Frørupvej 44, 6070 Christiansfeld.

Den ansøgte produktion omfatter et produktionsareal på i alt 5.929 m^2. Desuden er der tre eksisterende gyllebeholdere på i alt 1.542 m^2 overfladeareal.

Der sker ikke ændringer i de eksisterende anlæg. Der er ikke afsøgt alternative placeringer, da den ny stald etableres som en tilbygning til den eksisterende drægtighedsstald.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø
Lugtgenekriteriet er overholdt, og husdyrbruget forventes derfor ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for naboerne. Der vil blive foretaget en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen. Driften på ejendommen vurderes heller ikke til at give anledning til væsentlige støj-, støv- eller lysgener for de omkringboende. Kommunen vurderer, at antallet af transporter er normalt for denne type og størrelse af husdyrproduktion.

Kommunen vurderer samlet, at udvidelsen af produktionen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne.

Ammoniakemissionen fra anlægget stiger i ansøgt drift i forhold til både nudrift og 8-års drift, men det vurderes, at der ikke er nogen negativ påvirkning af nationalt beskyttet natur og internationale naturbeskyttelsesområder. Det vurderes ligeledes, at projektet ikke påvirker eventuelle bilag IV-arter eller deres levesteder.

Der er udarbejdet en beredskabsplan som løbende opdateres for minimering af risiko for uheld, og som også indeholder beskrivelser af afhjælpende foranstaltninger ved eventuelle uheld.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)
BAT-niveauet for ammoniak er blevet beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, og det vejledende BAT-krav er overholdt. Etablering af gyllekøling i den nye stald anvendes som virkemiddel til at reducere ammoniakemissionen.

Ud fra økonomiske og proportionelle betragtninger vurderer kommunen, at husdyrbruget har inddraget BAT og truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg.

Samlet vurdering
Kolding Kommune vurderer, at projektet ved overholdelse af vilkårene i godkendelsen kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

1.2 OFFENTLIGHED

Første indledende høring
Ansøgningen blev offentliggjort på Kolding Kommunes hjemmeside i perioden fra den 29. maj 2026 til den 12. juni 2026.
Denne 1. høring havde til formål at gøre opmærksom på projektet, så enhver med interesse i sagen havde mulighed for at kommentere og bidrage til sagens oplysning til brug i sagsbehandlingen. Der indkom ingen bemærkninger i perioden fra offentligheden.
Desuden blev de berørte myndigheder hørt i samme periode, og deres høringssvar fremgår af bilag 2. Høringssvarene har givet anledning til præciserende vilkår.

Udkast

Udkast til godkendelse sendes i høring i perioden fra den 2. juli 2026 til den 3. august 2026 hos naboer og skønnede parter i sagen, berørte myndigheder, ansøger selv og private personer, der har anmodet herom. Se afsnit 5.

Der er i høringsperioden indkommet høringssvar fra de berørte myndigheder, men ingen af høringssvarene har givet anledning til ændring af vilkår i godkendelsen.

Endelig afgørelse

Den endelige godkendelse blev afgjort den 19. august 2026 og annonceret på kommunens hjemmeside og Digital MiljøAdministration. Der er 4 ugers klagefrist, se afsnit 5 for klagevejledning.

Høring af offentligheden og berørte myndigheder	
Den 29. maj 2026 til den 12. juni 2026	Indledende høring af berørte myndigheder og offentligheden. Det er vurderet, at følgende er berørte myndigheder: Kolding Kommune, byggesagsafdelingen Kolding Kommune, spildevandsteamet Kolding Kommune, plan Kommunen modtog ingen bemærkninger fra offentligheden, og bemærkninger fra de berørte myndigheder fremgår af bilag 2.
Den 2. juli 2026 til den 3. august 2026	Mindst 30 dages partshøring af udkastet til ejer, konsulent, berørte myndigheder, parter (konsekvenszonen plus matrikulære naboer) og evt. dem som har ønsket at få udkastet tilsendt. Udkastet på kommunens hjemmeside. Kolding Kommune modtog ingen bemærkninger fra offentligheden jf. ovenfor. Kolding Kommune modtog udelukkende bemærkninger fra de berørte myndigheder, og disse bemærkninger har ikke givet anledning til ændringer eller tilføjelser til vilkårene i den endelige godkendelse. Bemærkninger fra de berørte myndigheder fremgår af bilag 2.
Den 19. august 2026	Afgørelse truffet med klagevejledning. Sendt til ejer, konsulent, eventuelle parter som har anmodet om udkastet og elektroniske parter. Orientering om afgørelsen til parter (konsekvenszonen plus matrikulære naboer). Afgørelsen på kommunens hjemmeside og Miljøstyrelsens portal DMA.
Den 16. september 2026	Fristen for at klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet

2 AFGØRELSE OM GODKENDELSE

2.1 GRUNDLAG FOR AFGØRELSE

Trummersgård A/S ønsker at etablere en større produktion af svin på ejendommen Frørupvej 44, 6070 Christiansfeld.

Der søges om udvidelse af produktionsarealet ved etablering af en ny drægtighedsstald nord for og i tilknytning til de eksisterende stalde.

Den ansøgte produktion omfatter et produktionsareal på i alt 5.929 m^2. Desuden er der 3 eksisterende gyllebeholdere med et samlet overfladeareal op ca. 1.542 m^2.

Godkendelsen omfatter således følgende:

- Omlægning til regulering efter produktionsareal
- Udvidelse af produktionsarealet med 1.564 m^2 til i alt 5.929 m^2 produktionsareal.
- Godkendelse af tre eksisterende gyllebeholdere med et samlet overfladeareal på i alt 1.542 m^2
- Etablering af gyllekøling i den nye drægtighedsstald til brug som virkemiddel.

Ansøgning om godkendelse og bilag er indsendt som skema-nr. 245385 første gang den 25. november 2024 fra www.husdyrgodkendelse.dk. Supplerende oplysninger er fremsendt af ansøger og konsulent i forbindelse med sagsbehandlingen. Desuden er der brugt oplysninger fra Kolding Kommunes miljødatabase fra de seneste miljøtilsyn på ejendommen. Miljøkonsekvensrapporten fremgår af bilag 0.

Projektet er en godkendelse efter § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven. Husdyrbruget på Frørupvej 44, Christiansfeld er et IE-brug, da der er over 750 stipladser til søer.

2.2 AFGØRELSE OM GODKENDELSE OG GYLDIGHED

Kolding Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til husdyrbruget på Frørupvej 44, 6070 Christiansfeld. Godkendelse betyder, at virksomheden kan producere efter de stillede vilkår som et supplement til gældende lovgivning.

Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet med miljøkonsekvensrapporten samt i henhold til godkendelsen og dennes vilkår. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg samt ændres på dyreholdets sammensætning før ændringen er anmeldt og godkendt af Kolding Kommune. Dette er også gældende for faste pladser med afløb til opsamlingsbeholdere m.v.

Denne godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for og kendt af de personer, der har ansvaret for, at virksomhedens indretning og drift følger vilkårene i denne tilladelse. Ændring i ejerforhold eller driftsansvarlig skal meddeles til kommunen herunder også ophør af virksomheden.

Udnyttelsesfristen for godkendelsen er 6 år jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Godkendelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet, eller når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse omkring, faktisk er gennemført. I den konkrete ansøgning anses godkendelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet.

Det følger af husdyrbrugloven § 59 a, stk. 2, at hvis en meddelt og udnyttet godkendelse efterfølgende ikke har været udnyttet – helt eller delvist – i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne godkendelse. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt.

Der er ikke samtidig ansøgt om biaktiviteter, som samtidig kræver tilladelse eller godkendelse efter lov om miljøbeskyttelse eller regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven eller anden lovgivning.

2.3 VURDERING AF SAMDRIFT MED ANDRE HUSDYRBRUG

Godkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Frørupvej 44, 6070 Christiansfeld med CVR-nr. 40595473 og CHR-nr. 99604.

Ansøger ejer og driver også ejendommen Frørupvej 45, 6070 Christiansfeld som er sam-matrikuleret med ejendommen Frørupvej 19.

Det fremgår af § 43, stk. 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at et husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 meter eller derunder. Er afstanden mellem husdyrbrugene mere end 100 meter, er husdyrbrugene forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end halvdelen af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger, hvilket fremgår af § 32, nr. 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Afstanden mellem ejendommene Frørupvej 44 og Frørupvej 45 er ca. 560 m. Den beregnede ukorrigerede lugtgeneafstand til enkeltbolig er i projektet 172,3 m. Det vurderes derfor, at de to husdyrbrug ikke er forureningsmæssigt forbundne.

Desuden har begge ejendomme selvstændige tekniske anlæg, hvorfor det vurderes, at de ikke er teknisk eller driftsmæssigt forbundne.

Kolding Kommune vurderer, at der ikke vil være samdrift med de andre husdyrbrug med samme ejer, da ejendommene kan adskilles både teknisk samt forurenings- og driftsmæssigt. Kommunen vurderer dermed, at der ikke er samdrift med andre ejendomme i miljømæssig forstand.

2.4 SAMLET VURDERING AF VIRKNINGER PÅ MILJØET

Afgørelser efter husdyrbrugloven er ikke omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), da denne vurdering ligger som en integreret del af godkendelsen efter husdyrbrugloven. I de administrative bestemmelser, som fremgår af lovens kapitel 6, ses VVM-direktivets krav til høringer. Høringerne i forbindelse med nærværende godkendelse kan ses i afsnit 1.2, afsnit 5 og bilag 2.

Ansøger har indsendt en miljøkonsekvensrapport, som beskriver det ansøgte og vurderer virkningerne på miljøet. Miljøkonsekvensrapporten ses i bilag 0.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveauer og krav er dokumenteret overholdt, herunder ammoniak, lugt og BAT. Det vurderes, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af BAT. Kommunen har stillet vilkår for at fastholde de ansøgte produktionsarealer, dyretyper og BAT i de enkelte stalde/staldafsnit (jf. afsnit 3).

Ansøger har redegjort for, at projektet ikke vil påvirke værdifulde bebyggelser, kulturmiljøer eller det omgivende landskab negativt. Ansøger har beskrevet de potentielle gener fra husdyrbruget. Der er i den indsendte projektbeskrivelse redegjort for tiltag, der sikrer de omkringboende mod væsentlige gener i form af lugt, støv, støj, lys, rystelser, fluer og uhygiejniske forhold.

Ansøger har ligeledes beskrevet den potentielle forurening fra husdyrbruget. Der er redegjort for tiltag, der forebygger og begrænser forureningen af luft, vand, jord og undergrund. Herunder er der redegjort for følgende

forureningskilder: ammoniakfordampning fra staldene, håndtering og bortskaffelse af husdyrgødning, spildevand, affald, råvarer, olie og andre hjælpestoffer.

Det vurderes, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf ved at have en beredskabsplan. Det vurderes også, at de påtænkte foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør, er med til at hindre, at der opstår en utilsigtet forurening på ejendommen.

Kommunen er enig i ansøgers konsekvensvurdering af, at husdyrbruget kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne. Kommunen vurderer, at projektet ikke vil forringe tilstanden af naturen med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder. Tiltag til reduktion af gener og forurening er fastholdt med vilkår (jf. afsnit 3).

Kolding Kommune vurderer, at virksomhedens drift efter gennemførelse af projektet, under overholdelse af vilkårene i nærværende godkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, herunder at de landskabelige hensyn, naboer og omgivelserne i øvrigt ikke tilsidesættes.

Lise Arp
Biolog
By- og Fællesforvaltningen – Miljø og Erhverv
Nytorv 11, 6000 Kolding

Kolding Kommune
en del af trekantområdet

3 VILKÅR

Staldanlæg og produktionsareal

1. Husdyrbrugets produktionsareal og produktioner (dyretype) skal være i overensstemmelse med efterfølgende tabel og figur (jf. ansøgningsskema nr. 245385 i husdyrgodkendelse.dk):

Stalde og produktioner

Staldnavn	Staldstørrelse (m^2)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m^2)
				Ansøgt drift		
stald 1: farestald	798	Mekanisk ventilation	6 m	(#856329) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	486
Stald 2: farestald	863	Mekanisk ventilation	6 m	(#856330) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	497
Stald 3: farestald	1173	Mekanisk ventilation	6 m	(#856331) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	776
Stald 4: løbestald	1122	Mekanisk ventilation	6 m	(#856332) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	796
Stald 5: drægtighedsstald	2190	Mekanisk ventilation	6 m	(#699616) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1810
ny drægtighedsstald	1819	Mekanisk ventilation	6 m	(#856334) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	361
				(#856333) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1203
Sum						5929

Gyllekøling med datalogger

Indretning og drift for at opnå en ammoniakeffekt på 28 % i den nye drægtighedsstald

2. Gyllekanalerne i den nye drægtighedsstald - i alt 900 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

3. Varmepumperne skal levere en årlig køleydelse på mindst 185.274 KWh.

4. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.

5. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

6. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

7. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden, før anlægget tages i drift

8.	Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen og kontrol af kølekredsens ydelse.
9.	Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
10.	Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicerapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
Lageranlæg	
11.	Gyllebeholderne fra 2007 (T6 og T7 i BBR) skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
12.	Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
13.	Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
14.	Hvis en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
15.	EGENKONTROL Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
Landskabsmæssige forhold	
16.	Det levende hegn ved anlægget skal løbende opret- og vedligeholdes således, at læhegnet til enhver tid fremtræder tæt og afskærmende.
17.	Evt. overskudsjord må ikke placeres i jordvolde på ejendommen.
Støj	
18.	Støjbelastningen fra husdyrbrugets bygningsparcel til omgivelserne (det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) målt i ethvert punkt uden for skel må ikke overstige:

DAG	**Tidsrum**		**Referencetid**
Mandag-fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	8 timer
AFTEN			
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)	1 time
NAT			
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	½ time

	Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden regnes i henhold til støjvejledningen. Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at grænseværdierne overholdes, såfremt Kolding Kommune skønner det nødvendigt. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med kommunen. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.
Lugt og fluer	
19.	På husdyrbruget skal der til stadighed opretholdes en god staldhygiejne.
20.	Der skal som minimum foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer (retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr). Bekæmpelsen skal desuden foretages, hvis kommunen i forbindelse med tilsyn vurderer, at bekæmpelsen af fluer er utilstrækkelig.
Dokumentation	
21.	På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af godkendelsens vilkår. Den fremviste dokumentation skal uanset evt. driftsmæssigt fællesskab med andre produktionsanlæg særskilt og på tydelig vis kunne dokumentere ejendommens overholdelse af vilkårene i godkendelsen.
Husdyrbrugets ophør	
22.	Ved eventuelt ophør skal stalde samt gødning- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres. Kolding Kommune kontaktes før ophør med henblik på aftale om evt. fjernelse af produktionsudstyr og bygninger. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

4 BEGRUNDELSE FOR DE STILLEDE VILKÅR

Godkendelsen er givet på en række vilkår (jf. afsnit 3), der samlet har til formål at sikre, at husdyrbruget på Frørupvej 44, 6070 Christiansfeld bliver drevet på en hensigtsmæssig måde og med en minimal risiko for at skade miljøet utilsigtet.
En lang række forhold er i dag omfattet af den generelle lovgivning i husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for IE-brug, men Kolding Kommune har på baggrund af vurderinger fastsat vilkår, som skal sikre, at husdyrbruget med det ansøgte ikke har en væsentlig virkning på miljøet. Begrundelse for de stillede vilkår er beskrevet herunder.

Staldanlæg og produktionsareal (vilkår 1)
Staldenes placering og størrelsen af produktionsarealerne i hver stald er grundlæggende forudsætninger for beregningerne på ammoniakemission, -deposition og lugt. Det vurderes, at det er den korrekte 8 års drift og nudrift, der er angivet i ansøgningen om godkendelse. Der stilles vilkår til at stalde og produktionsarealer skal være som angivet i ansøgningen.
Ejendommen er omgivet af beplantning langs hele matriklen, og der er således beplantning mellem anlægget og de nærmeste naboer. Det eksisterende læhegn afskærmer for ejendommen, og det vurderes, at projektet med udvidelse med den nye drægtighedsstald ikke indebærer en væsentlig virkning på de landskabelige værdier.

Gyllekøling (vilkår 2-10)
Miljøteknologien gyllekøling er anvendt som virkemiddel i beregningerne af ammoniakemission og -deposition i den ny drægtighedsstald. Der stilles derfor vilkår til driften af gyllekøling.

Lageranlæg (vilkår 11-15)
Fast overdækning af gyllebeholderne T6 og T7 jf. BBR er anvendt som virkemiddel i beregningerne af ammoniakemission og -deposition. Der stilles derfor vilkår til teltoverdækningen.

Landskabelige forhold (vilkår 16-17)
For at beplantningen ved ejendommen kan virke afskærmende for naboer, skal den bevares og vedligeholdes. Der stilles vilkår hertil. Desuden stilles der vilkår til overskudsjord, da plan har indgivet et høringssvar hertil.

Støj (vilkår 18)
Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten vurderet, at støj fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige gener for naboerne. Ansøger har angivet, at støj primært vil forekomme i forbindelse med transporter til og fra ejendommen med foder, dyr og gylle med mere, læsning af dyr samt ved den daglige drift af ventilationsanlægget. Der stilles derfor vilkår til, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser for områder med blandet bolig og erhverv overholdes, som det er foreslået i styrelsens støjvejledning.
Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften. Der er ikke væsentlige støjende aktiviteter på ejendommen, og der er relativt langt til de nærmeste naboer. Desuden betragtes det åbne land som landbrugets arbejdsområde, hvor der skal være mulighed for at udføre erhvervet. Det er derfor vurderet, at de vejledende støjgrænser kan overholdes.

Lugt og fluer (vilkår 19-20)
Da de vejledende lugtgeneafstande bygger på en forudsætning om god staldhygiejne, stilles der vilkår om, at der til stadighed skal opretholdes en god staldhygiejne.

For at fastholde ejendommens bekæmpelse af fluer indsættes et vilkår om, at ejendommens fluebekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring stalde med husdyr.

Dokumentation (vilkår 21)
Virksomheden skal kunne dokumentere overholdelse af godkendelsens vilkår i forbindelse med tilsyn og lignende.

Husdyrbrugets ophør (vilkår 22)
Ved ophør er der stillet vilkår til oprydningen for at sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bibeholde stedet i tilfredsstillende tilstand jf. kapitel 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der undgås desuden, at ejendommen bliver et attraktivt levested for rotter.

5 KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING SAMT UNDERRETNING

5.1 KLAGE- OG SØGSMÅLSVEJLEDNING

Hvad kan man klage over? Retlige spørgsmål samt kommunens vilkår og vurderinger.

Hvem kan klage? Ansøger, klageberettigede myndigheder, foreninger og organisationer samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem er klageinstans? Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvortil skal klagen sendes? Din klage skal indsendes via Klageportalen, som findes under Nævnenes Hus på https://kpo.naevneneshus.dk. Du kan også finde Klageportalen via www.borger.dk og www.virk.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indgives uden om Klageportalen, medmindre der er en særlig grund til fritagelse. En anmodning om eventuel fritagelse skal sendes til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Samtidig bedes du give Kolding Kommune besked om anmodningen. Så ved kommunen nemlig, at der er en klage på vej. Hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet fritager dig, skal kommunen oprette klagen for dig i Klageportalen.

Hvem kan hjælpe? På https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/vejledning/ kan du finde en vejledning til, hvordan du anvender Klageportalen eller søger om fritagelse for brugen. Du kan desuden kontakte Callcentret på telefon 7240 5600, som er åben mandag-fredag, kl. 9-15.

Hvad er klagefristen? 16. september 2026. Det vil sige, at klagen senest på det tidspunkt skal være tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og klager skal have betalt gebyr og endelig godkendt klagen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Kolding Kommune via Klageportalen.

Hvad er lovgrundlaget? Lovbek. nr. 1065 af 21. august 2024 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Hvad koster det at klage? Privatpersoner skal betale 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen, og du har indbetalt gebyr for klagen.

Søgsmålsfrist: Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved domstolene, skal være anlagt inden 6 måneder fra meddelelsesdatoen for afgørelsen.

5.2 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Udkastet af godkendelsen er sendt i høring hos de berørte parter i høring i perioden den 2. juli 2026 til den 3. august 2026. Udkastet er desuden fremsendt til berørte myndigheder.

Den endelige godkendelse annonceres den 19. august 2026 på kommunens hjemmeside og på Digital Miljø-Administration.

Nedenstående parter har modtaget godkendelsen eller orientering om godkendelsen:

Ansøger

- Kristian Aagaard Uhrenholt, Frørupvej 44, 6070 Christiansfeld. E-post: kristian@trummersgaard.org

Parter med E-post

- Konsulent: Nina Gamby, Gråkjær A/S. E-post: ng@graakjaer.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. E-post: ae@ae-raadet.dk

- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. E-post: post@sportsfiskeren.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest, Adelvej 34, 7000 Fredericia. E-post: TRvest@stps.dk

Naboer og parter i sagen jf. adresseliste.

5.3 GRUNDLAG FOR VILKÅR OG LOVGIVNING

Nedenstående findes den fulde titel på de love, bekendtgørelser og andre henvisninger, der er anvendt i tillægget og som danner grundlag for dette.

Husdyrbrugloven	Lov nr. 1572 af 20. december 2006, jf. lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.
Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen	Bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.
Husdyrgødningsbekendtgørelsen	Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.
Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen	Bekendtgørelse nr. 931 af 16. juli 2024 om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning.
Naturbeskyttelsesloven	Lov nr. 9 af 3. januar 1992, jf. lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. april 2024 om naturbeskyttelse.
Kommuneplan 2025-2036	Kommuneplan 2025-2036 - Kolding Kommune.
Regulativ for erhvervsaffald	Kolding Kommunes regulativ for erhvervsaffald
Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr	https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning_om_skadedyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf

5.4 BILAG

Bilag 0:	Miljøkonsekvensrapport
Bilag 1:	Situationsplan ny drægtighedsstald
Bilag 2:	Høringssvar fra berørte myndigheder

Miljøkonsekvensrapport

Ansøgning om miljøgodkendelse efter § 16a

Soproduktion, IE-husdyrbrug

Ansøgningsskema:

- 245.385

Kristian Aagaard Uhrenholt
Frørupvej 44
6070 Christiansfeld

Udarbejdet af:

Miljøfaglig Chef Nina Gamby

Gråkjær A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro. Tlf:96 13 55 55

Mail: ng@graakjaer.dk. Mobil: 24 85 73 56

OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Nedenstående er uddrag fra Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, bilag 1 pkt E:

Miljøkonsekvensrapporten skal omfatte en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgtes særkender, fysiske karakteristika, placering og potentielle indvirkning på miljøet, herunder oplysninger om:

1) indretning og drift af anlæg, herunder oplysninger om produktionsareal, staldsystem og dyretype, håndtering og opbevaring af husdyrgødning samt eventuelle driftsforskrifter, målfaste konstruktions- og plantegninger m.v.,

2) anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer, nedrivningsarbejder, placering af ny bebyggelse m.v.,

3) eventuelle oplysninger om, hvorledes husdyrbruget er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug,

4) husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed i forhold til omgivelserne og disses miljømæssige sårbarhed, herunder placering af eksisterende anlæg, landskabs- og planmæssige forhold og afstande til sårbar natur og omkringboende m.v.,

2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.

3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Ud over ovenstående oplysninger i miljøkonsekvensrapporten er medtaget relevante oplysninger i henhold til bekendtgørelsens bilag 1 punkt F.

Det er ansøgers vurdering, at denne rapport indeholder alle oplysninger, som bør indeholdes i en miljøkonsekvensrapport.

De indsatte luftfoto m.v. kommer fra www.husdyrgodkendelse.dk eller www.danmarksarealinformation.dk

OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

I forbindelse med implementering af EU-direktivet om industrielle emissioner, skal driftsherren informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt at driftsherren ved ophør som IE-husdyrbrug skal give kommunen besked om og komme med en redegørelse i forhold til Jordforureningsloven. Ved godkendelse af husdyrbruget med overholdelse af beskyttelsesniveauerne, vurderer ansøger at gældende EU-lovgivning er implementeret.

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører, at et IE-brug skal opfylde betingelser for miljøledelse fra det tidspunkt, hvor der meddeles godkendelse efter §16a stk. 2.

Miljøledelsen skal omfatte:

- en formuleret miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- fastsætte miljømål,
- udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- minimum 1 gang årligt evaluerer miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner
- minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Ansøger er gjort opmærksom på at dette er gældende lovgivning

IKKE TEKNISK RESUMÉ

Kort beskrivelse af tidligere godkendelser og nuværende ansøgning

Der er ikke tidligere meddelt miljøgodkendelse på ejendommen efter Husdyrloven, som trådte i kraft 1. august 2017. Der er meddelt §12 godkendelse på ejendommen i 2015. Nu ansøges der om udvidelse af soholdet, og herved bliver produktionen reguleret efter den nye Husdyrlov.

Der ansøges om at udvide soholdet på ejendommen og samtidig få etableret en ny drægtighedsstald med sygestier. Der foretages ikke nogen ændringer i de eksisterende stalde. Den nye drægtighedsstald får en produktionsareal på 1.564 m2.

Der ansøges om et samlet produktionsareal på 5.929 m2. Staldene er med delvis fast gulv, hvilket reducerer både lugt og ammoniak fra staldanlægget. Derudover etableres der gyllekøling i staldanlægget.

Der etableres ikke nyt opbevaring til husdyrgødning udover de tre eksisterende beholdere, der er der i dag.

Nærværende tekstbilag er beskrevet med udgangspunkt i de oplysningskrav der fremgår af bilag 1 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug. Ønskes der yderligere oplysninger kan de indhentes ved sagsbehandlingen af sagen.

Beliggenhed

Husdyrbruget er placeret i landzone, med ca. 233 m meter til nærmest beboelse uden landbrugspligt (Frørupvej 51). Frørupvej 47 er beliggende tættere på ejendommen, men den ejes af Trummersgaard.

Nærmest samlet bebyggelse er beliggende ca. 1,1 km meter fra ejendommen og der er ca. 2,3 km til nærmeste byzone.

Anlægget er er beliggende udenfor beskyttelseslinjer og fredninger.

Produktionens påvirkning af omgivelserne

Lugtemission

Lugtgenerne fra det eksisterende husdyrbrug forventes ikke at genere omkringboende, da lugtgeneafstandene er overholdt.

Samlet ammoniakemission, BAT emissionsniveau og ammoniakdeposition på naturområder

Den samlede ammoniakemission fra husdyrbrugets er på i alt 6.319,4 kg N. BAT emissionsniveauet er opfyldt.

Alle afskæringskriterier til kategori 1, 2 og 3 er overholdt.

Anvendelse af Bedst Anvendelig Teknik

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes, at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv husdyrproduktion. Det er vægtet højt, at den nye drægtighedsstald etableres i tilknytning til eksisterende staldanlæg, så man beholder logistikken i anlægget. Det er vigtigt, at de højdrægtige søer ikke transporteres over for lange afstande. Derudover er det også vigtigt, at anlægget forbliver et samlet anlæg, så medarbejderne kan bevare overblikket over dyrene, når de tilses dagligt.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis miljøgodkendelsen ikke meddeles. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt. Ud fra et miljømæssigt synspunkt vil det ikke være optimalt, da produktionsanlægget ikke vil blive reguleret efter de nyeste miljøregler.

Samtidig vil det betyde, at den nødvendige udvikling og effektivisering ikke sker på ejendommen, og reelt set vil en bæredygtig landbrugsproduktion afvikles indenfor en overskuelig årrække.

OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1. Husdyrbruget

CVR-nummer for husdyrbruget
40595473

Navn på husdyrbruget *
Frørupvej 44, Trummerupgård

Beliggenhedsadresse *
Frørpvej 44

Postnummer *
6070

By *
christiansfeld

Økologisk husdyrbrug

Vælg typen af IE-husdyrbrug
IE-søer

Lugtberegningen er erstattet af en konkret OML-beregning
Nej

Husdyrbrugets ejendomsnummer *
8267145

Kommunenavn: Kolding
Matrikel: 193 - Frørup Ejerlav, Frørup
Matrikel: 149 - Frørup Ejerlav, Frørup
Matrikel: 254 - Frørup Ejerlav, Frørup
Matrikel: 255 - Frørup Ejerlav, Frørup
Matrikel: 253 - Frørup Ejerlav, Frørup
Matrikel: 256 - Frørup Ejerlav, Frørup
Matrikel: 1 - Frørup Ejerlav, Frørup

CHR-numre

2. Ansøger

Ansøgernavn *
Trummersgård A/S Kristian Aagaard Uhrenholt

Ansøgeradresse *
Frørupvej 19

Postnummer *
6070

By *
christiansfeld

Telefonnummer *
50953303

E-mailadresse *(En valid email er påkrævet for ansøger og/eller repræsentant)*
kristian@trummersgaard.org

ANDRE HUSDYRBRUG

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

Udover Frørupvej 44 ejes andre ejendomme. Frørupvej 44 har eget foderanlæg og gylleopbevaringsanlæg, og fungerer som en selvstændig enhed.

Det er vurderet, at det er erhvervsmæssigt nødvendigt at ansøge om at få produktionen optimeret efter de nyeste miljøregler og efter de nyeste velfærdskrav.

Derudover er der foretaget en samlet vurdering af de landskabelige og driftsmæssige årsager. Det vurderes, at produktionen og staldanlægget er foreneligt med områdets sårbarhed og kvalitet i forhold til de landskabelige værdier.

ERHVERVSMÆSSIGT NØDVENIGT

Det er erhvervsmæssigt nødvendigt at ansøge om denne godkendelse, eftersom der ønskes at optimere soholdet på ejendommen i stalde, der lever op de nyeste miljøkrav. Ved at udvide dyreholdet vil der være en produktionsenhed som er fremtidssikret miljø- og velfærdsmæssigt. Den nye stald bliver etableret med nyeste miljøteknologi i staldanlægget.

Der er ikke særlige landskabelige interesser i området. Anlægget er beliggende i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Landskabet er åbent med læhegn langs markerne. Der er ikke registreret beskyttede diger eller fortidsminder i nærheden af ejendommen.

Ejendommen ligger i et område, som ikke er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer. Der er ikke udpeget skovrejsningsområde, værdifuldt eller uforstyrret landskab, særlig natur, eller omfattet af geologiske, økologiske, eller kulturhistoriske udpegninger.

Der er omkring 2 ha i det eksisterende og nye byggefelt, og dermed er der taget hensyn til den nye bygnings indpasning i landskabet. Der er valgt de samme farver og materialer som de eksisterende stalde, så hele anlægget ses som en samlet produktionsenhed.

Det forventes, at der holdes den samme højde på den ny stald som på de eksisterende stalde, så det igen ligner en samlet enhed. Dog er der ikke taget nye jordprøver, så det vides endnu ikke, hvor dybt bygningen kan placeres. Dette håndteres, når anlægget er købt ved en entreprenør.

Derudover kan der etableres beplantning langs stalden og ved gavlen af den nye stald, så anlægget vil syne mindre i landskabet. Ejer er åben overfor dialog vedr. dette.
Det vurderes, at ejendommen ikke vil påvirke det omkringliggende landskab.

OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

INDRETNING, DRIFT OG PRODUKTIONSAREAL

Produktionsarealet er 5.929 m2 i ansøgt drift, 4.365 m2 i 8 årsdrift og nudrift. I ansøgt drift bliver der etableret en ny drægtighedsstald.

Fordelingen af produktionsarealer, staldsystemer og dyretype er som følger: opmåling af produktionsarealer er foretaget af ejer.

Nedenfor er angivet oversigt over staldsystemerne i de enklete bygninger fra Husdyrgodkendelse.dk.

2. Overblik over stalde og produktioner

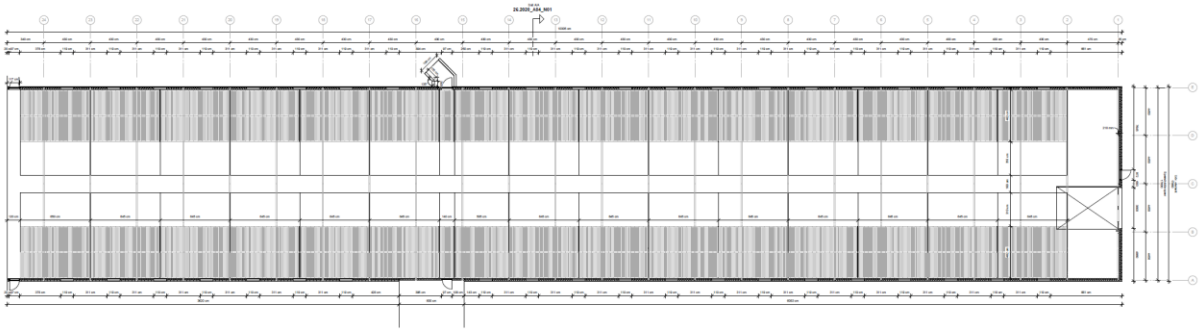
Stalde og produktioner

Staldnavn	Staldstørrelse (m^2)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m^2)
Ansøgt drift						
stald 1: farestald	798	Mekanisk ventilation	6 m	(#856329) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	486
Stald 2: farestald	863	Mekanisk ventilation	6 m	(#856330) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	497
Stald 3: farestald	1173	Mekanisk ventilation	6 m	(#856331) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	776
Stald 4: løbestald	1122	Mekanisk ventilation	6 m	(#856332) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	796
Stald 5: drægtighedsstald	2190	Mekanisk ventilation	6 m	(#699616) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1810
ny drægtighedsstald	1819	Mekanisk ventilation	6 m	(#856334) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	361
				(#856333) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1203
Sum						**5929**
Nudrift						
stald 1: farestald	798	Mekanisk ventilation	6 m	(#699598) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	486
Stald 2: farestald	863	Mekanisk ventilation	6 m	(#699602) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	497
Stald 3: farestald	1173	Mekanisk ventilation	6 m	(#699605) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	776
Stald 4: løbestald	1122	Mekanisk ventilation	6 m	(#699611) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	796
Stald 5: drægtighedsstald	2190	Mekanisk ventilation	6 m	(#699617) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1810
Sum						**4365**
8 års drift						
stald 1: farestald	798	Mekanisk ventilation	6 m	(#699599) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	486
Stald 2: farestald	863	Mekanisk ventilation	6 m	(#699603) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	497
Stald 3: farestald	1173	Mekanisk ventilation	6 m	(#699606) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	776
Stald 4: løbestald	1122	Mekanisk ventilation	6 m	(#699612) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	796
Stald 5: drægtighedsstald	2190	Mekanisk ventilation	6 m	(#699618) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1810
Sum						**4365**

I stald 1, farestald, er der angivet fuldspaltegulv. Kommunen har dog oplysninger om delvis fast gulv i MGK fra 2015 samt fra revurderingen i 2021. Da der ikke er foretaget ændringer i staldens bund, er det fortsat fuldspaltegulv, som det altid har været.

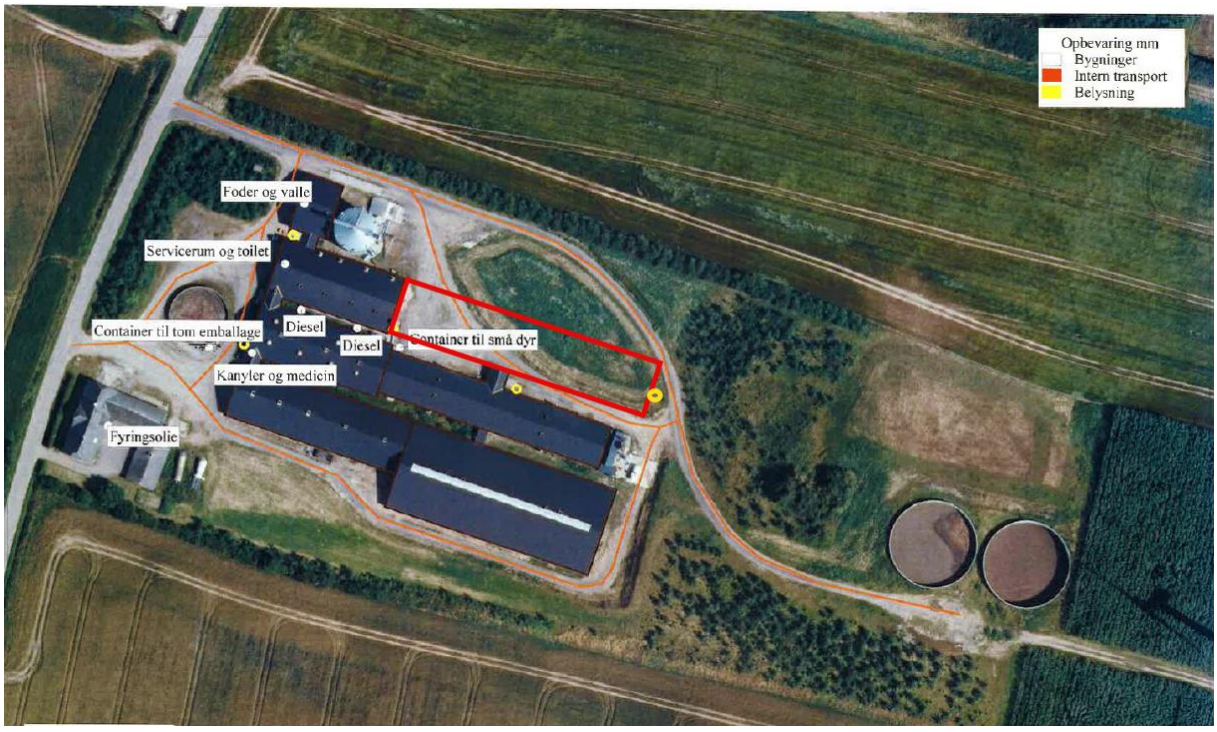
Efterfølgende tegninger er over anlægget på Frørupvej 44:

Afløb Vand x

Opbevaring mm
Bygninger
Intern transport
Belysning
Foder og valle
Servicerum og toilet
Container til tom emballage
Diesel
Diesel
Container til små dyr
Kanyler og medicin
Fyringsolie

Gyllerør og regnvand:

Farestaldene vaskes ca. 12 gange pr år og løbe-, kontrol- og drægtighedsstaldene ca. 1 gang pr år, hvilket nedsætter risikoen for sygdomme, nedsætte lugt- og ammoniakemissionen fra staldene og nedsætter støvet i stalden for både dyr og mennesker.

Der er overbrusning i staldanlægget, der nedsætter ammoniakemissionen fra staldene. Derudover er der etableret gyllekøling i staldanlægget til reduktion af ammoniak.

Håndteringen af gylle er med træk og slip i stald 1 og i de resterende stalde er der linespildsanlæg. Der er hyppig udslusning af gylle fra stald 1, og i de resterende stalde kører linespildsanlægget dagligt. Pumpning af gylle foregår altid under opsyn.

Pumpning og håndtering af gylle foregår i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid.

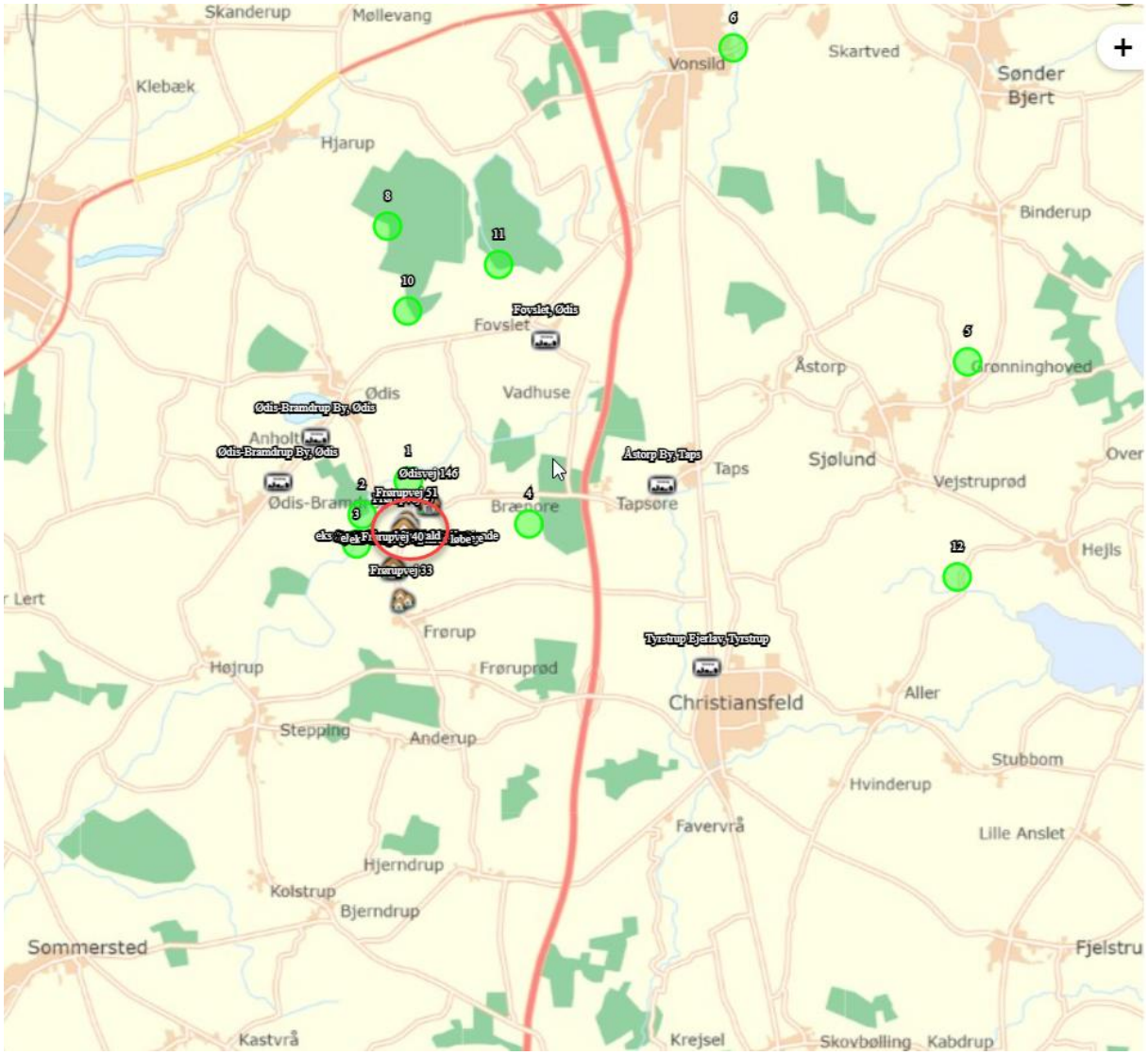
Gyllekanalerne er firkantede og ca. 40-60 cm dybe og staldene er indrettet således, at der ikke forekommer luftbevægelser på gylleoverfladen.

Vandnipler er placeret i krybberne, så vandspild kan konstateres.

LOKALISERING OG BELIGGENHED

Anlægget ligger i landzonen. Anlægget ligger ikke i område udpeget som større uforstyrret landskab, biologisk interesseområde, international natur eller kulturbeskyttelsesområde.
Husdyrbruget ligger udenfor kystnærhedszonen, søbeskyttelseslinjer, skovbyggelinjer, kirkebyggelinjer, åbeskyttelseslinjer, fortidsmindebeskyttelseslinje, fredede områder, kulturhistorisk bevaringsværdige områder, værdifuldt kulturmiljø, økologiske forbindelser, geologisk bevaringsværdige områder og netop udenfor større sammenhængende landskabsområder og bevaringsværdige landskaber.

Det er vigtigt, at staldanlægget har så få gener over for naboer, boligområder og naturen som muligt. Udvidelsen sker delvist i nyopført stalde, som opføres i tilslutning til eksisterende bygninger på ejendommen. Det vurderes, at anlægget vil fremtræde som en integreret del af ejendommen.

Nedenfor er vist den eksisterende beplantning. Der forventes ikke yderlig beplantning.

Det vurderes, at der er tages højde for de landskabelige interesser, og eftersom anlægget fastholdes som et samlet anlæg, vil det ikke kræve landzone.

Kort der viser det eksisterende staldanlæg, samt den nye stald:

silo
silo
silo
stald 1: farestald
mellemgang
Stald 2: farestald
mellemgang
ny drægtighedsstald
mellemgang
Stald 3: farestald
opbevaring/diver
Stald 4: løbestald
mellemgang
Stald 5: drægtighedsstald

FASTE AFSTANDSKRAV

Afstandskravene er overholdt i forbindelse produktionsanlægget.

Se nedenstående tabel fra Husdyrgodkendelse.dk. Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke har negativ påvirkning på de omkringliggende omgivelser, eftersom alle afstandskravene er overholdt.

Afstande angivet

vandløb/sø - Vandløb og søer over 100 kvm

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	opbevaring/diverse	157
Staldbygning	ny drægtighedsstald	158
Gødningslager	1	167

naboskel - Naboskel

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	stuehus	52
Staldbygning	Stald 2: farestald	65
Gødningslager	3	39

nabo - Nabobeboelse

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	foderlade	68
Staldbygning	stald 1: farestald	85
Gødningslager	3	95

boring - Vandforsyningsanlæg (ikke almen)

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	foderlade	84
Staldbygning	stald 1: farestald	102
Gødningslager	3	115

vej - Offentlig vej og privat fællesvej

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	silo	54
Staldbygning	stald 1: farestald	54
Gødningslager	3	33

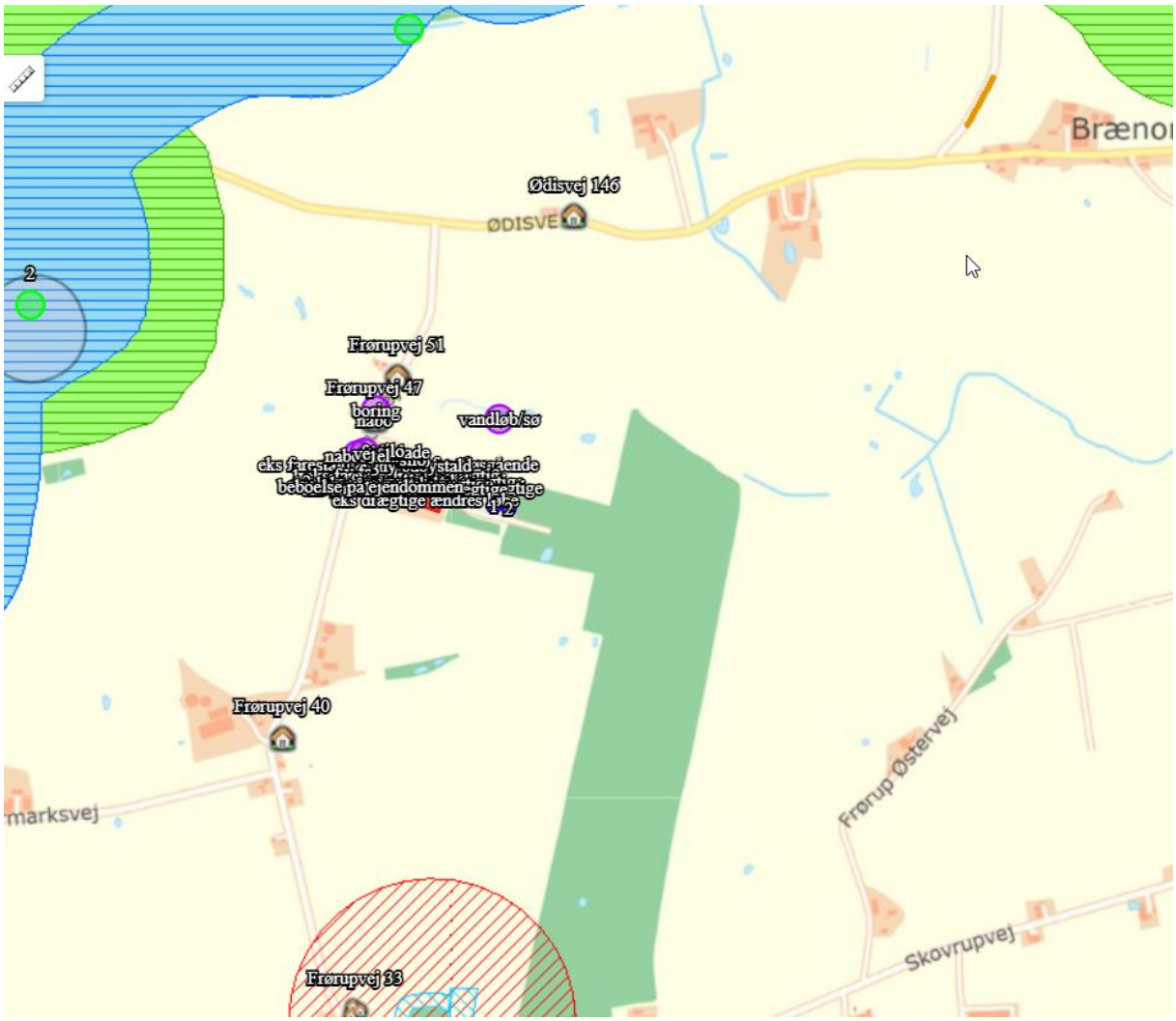
beboelse på ejendommen - Beboelse på samme ejendom

Type	Navn	Afstand [m]
Driftsbygning	stuehus	
Staldbygning	Stald 4: løbestald	20
Gødningslager	3	25

	Afstand fra anlægget	*Lovkrav (minimum)*
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	>25 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	>50 m	50 m
Vandløb/dræn/søer	159 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	33 m	15 m
Levnedsvirksomhed	>25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom, fra eks. bygning	20 m	15 m
Skel	52 m	30 m
Nabobeboelse	68 m	50 m

KORT OVER FREDNINGER OG BESKYTTELSESLINJER

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å-, kirke- og fortidsmindebeskyttelses-linier.

- Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

Eftersom ejendommen er placeret udenfor beskyttelseslinjer og fredninger, vurderes det, at den ansøgte produktion ikke påvirker området i negativ retning.

FORANSTALTNINGER TIL BEGRÆNSNING AF DET ANSØGTES VIRKING PÅ MILJØET

AMMONIAKEMISSION

Emissionen af ammoniak er beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH_3-N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH_3-N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH_3-N/år)
Ansøgt drift	5950,5	368,9	6319,4
Nudrift	4599,2	368,9	4968,1
8 års-drift	4599,2	368,9	4968,1

Der er etableret gyllekøling til reduktion af ammoniak fra staldanlægget.

AMMONIAKDEPOSITION TIL NATUROMRÅDER

I det følgende er ammoniakdepositionen til omkringliggende naturområder blevet beregnet og beskrevet.

Generelt vurderes det, at da alle afskæringskriterier er overholdt er der ikke grundlag for at stille yderligere krav om ammoniakreduktion fra ejendommen.

Kategori 1 naturområde:

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Det skal bemærkes, at ikke alle naturområder, særligt søer, kan findes i ansøgningssystemet eller kan findes i et offentligt tilgængeligt lag på Danmarks Miljøportal (www.arealinformation.dk), idet det først kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

For de Natura 2000-naturtyper, som ikke er kortlagt (primært søer), skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning. Ud over søer drejer det sig om Klinter eller klipper ved kysten (1230), Forstrand og begyndende klitdannelser (2110), Hvide klitter og vandremiler (2120), Kystklitter med havtorn (2160), Kystklitter med gråris (2170), Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter (8220) og Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantesamfund (8230).

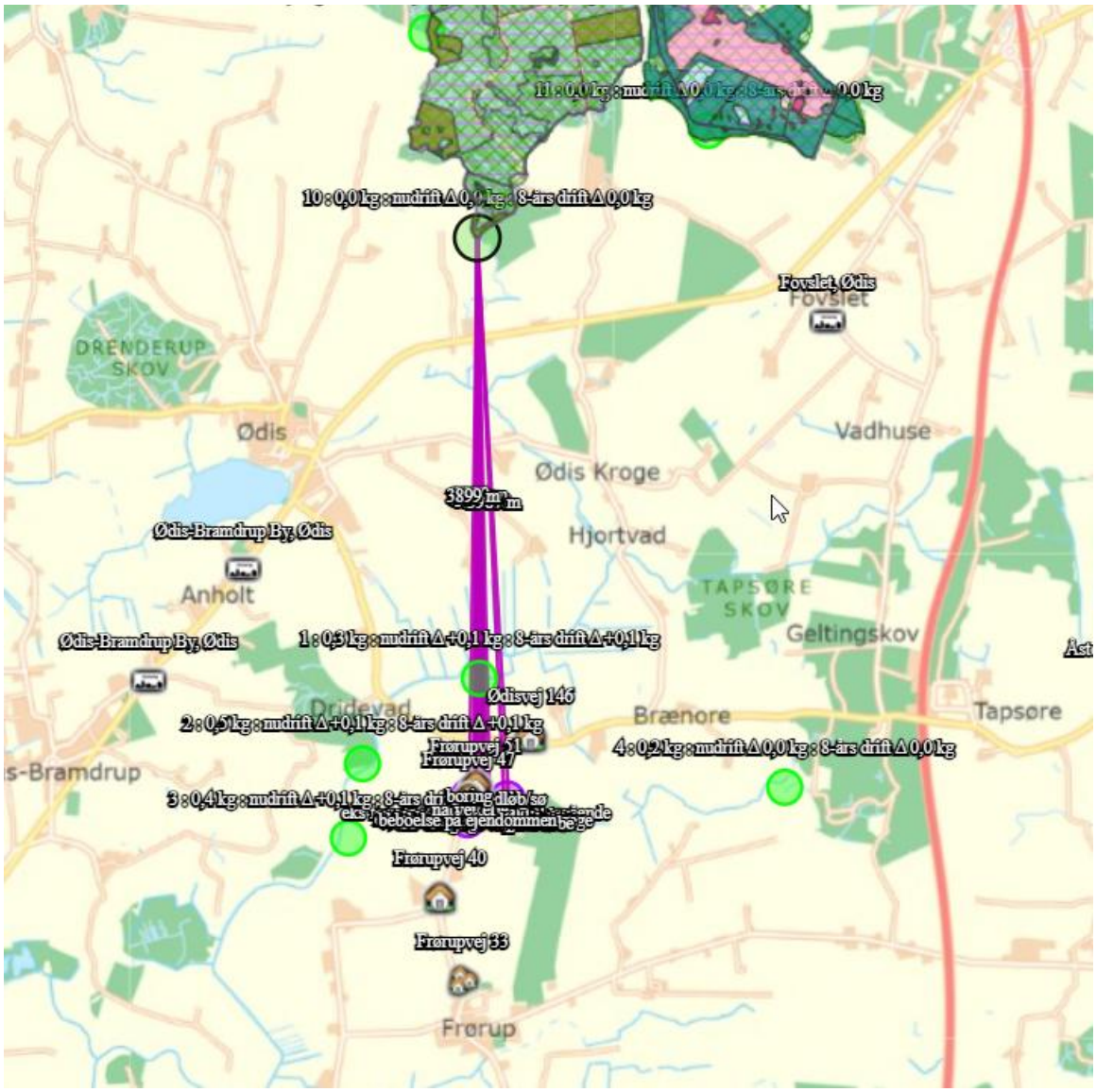
Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev inden for Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom ud over ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Habitatnatur, ammoniakfølsomme naturtyper, heder og overdrev i N2000 områder:

- Nærmeste Natura2000 område ligger mere end 3 km nord fra ejendommen. Der er en totaldeposition på 0,0 kg N pr. ha pr. år.

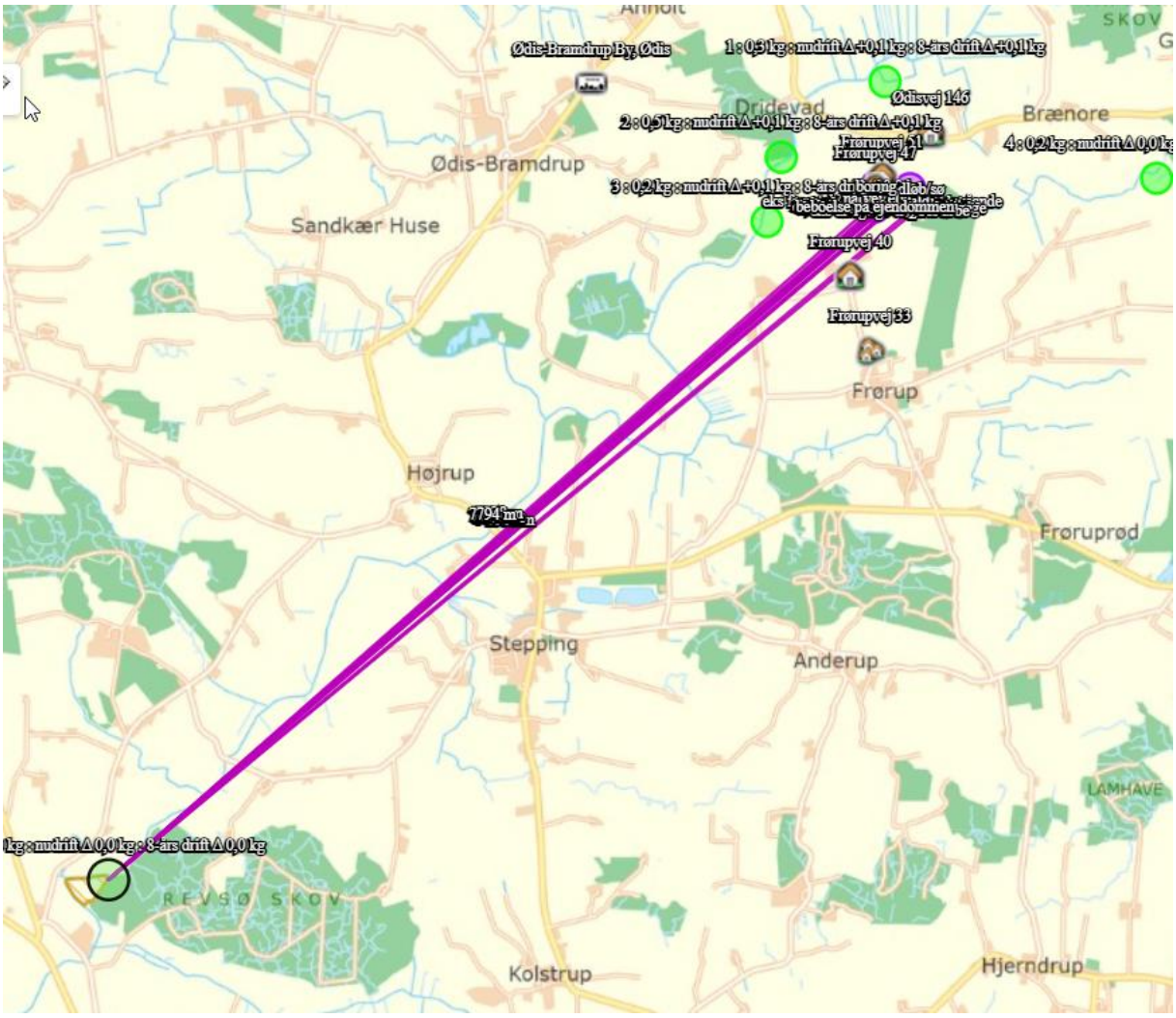

Totaldepositionen ligger dermed under Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens beskyttelsesniveau på henholdsvis 0,2, 0,4 og 0,7 kg N/ha/år, det vurderes derfor, at området ikke vil få en negativ påvirkning.

Kategori 2 naturområde:

For højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som ligger udenfor internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 2-natur) er beskyttelsesniveauet en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha år.

Ammoniakfølsomme naturtyper (§7) samt heder >10 ha og overdrev >2,5 ha:

- Nærmeste Kat 2 naturområde ligger ca. 7,7 km sydvest for ejendommen. Der er en totaldeposition på 0,0 kg n pr. ha pr. år.

Det vurderes, at afsætning af ammoniak fra produktionen til § 7- området ikke indebærer nogen risiko for en negativ påvirkning af kategori 2-natur på grund af den store afstand til området.

Kategori 3 naturområde:

For heder, og overdrev samt moser og ammoniakfølsomme skove uden for internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 3-natur) er beskyttelsesniveauet en merdeposition på 1,0 kg N/ha år. Sidstnævnte beskyttelsesniveau kan dog ud fra en konkret vurdering fastsættes højere.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,

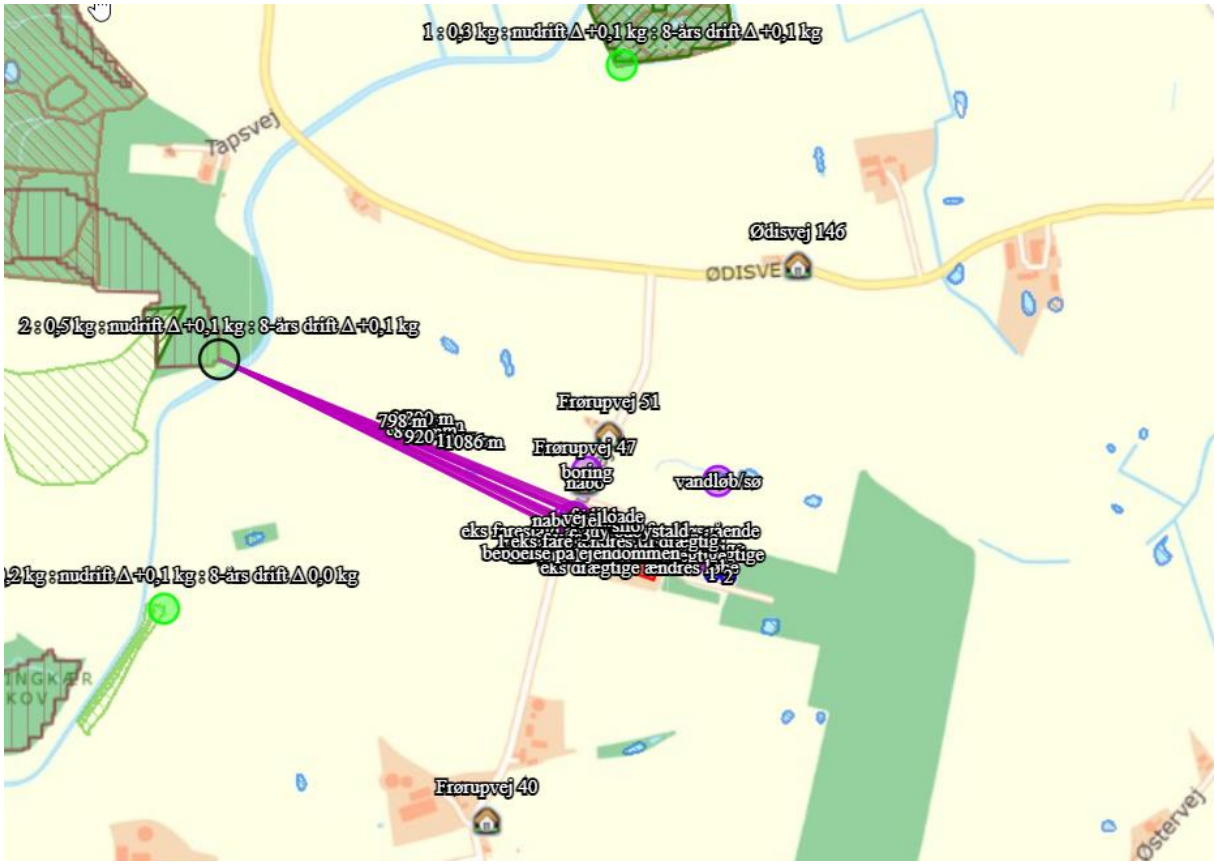
2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller
3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove, og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.

Heder, moser og overdrev (§ 3 natur) som ikke samtidig er omfattet af kategori 1 og 2 samt ammoniakfølsomme skove:

- Ca. 798 m nordvest fra ejendommen er der en skov. Beregninger viser, at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,1 kg N pr ha pr år.

På baggrund af den beregnede ammoniakdeposition til omkringliggende naturområder vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre forringelse eller tilstandsændring af naturkvaliteten.

Nedenstående skærmprint viser ammoniakdepositionen på de udvalgte naturområder:

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **6319,4** (kg NH_3-N/år) Meremission (8 års-drift): **1351,3** (kg NH_3-N/år) Meremission (nudrift): **1351,3** (kg NH_3-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
7,1	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
12	Kategori 1	Ansøger	2	S	0,0	0,0	0,0
11	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
10	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
9	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0
8	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
7	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
6	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
5	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
4	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2
3	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,3
2	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,5
1	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,4

Bilag IV arter:
I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i

deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Bilag IV-arter er ikke konstateret inden for en radius af 1 km fra projektområdet. Derfor er der ingen dokumenterede yngle-, raste- eller levesteder for disse arter, som kan påvirkes af projektet.
Anlægs- og driftsfase forventes ikke at medføre forstyrrelser eller fysiske ændringer, der rækker ud over byggepladsen, som kan påvirke bilag IV-arter.

Ammoniakdepositionen vurderes at være under tålegrænsen for eventuelle Bilag IV arter ud over de 1.000 meter.

Projektet vil derfor ikke forringe habitatkvaliteten for bilag IV-arter eller deres naturlige raste- og levesteder. Det vurderes samlet, at projektet ikke vil påvirke bilag IV-arter i området.

LUGTGENEAFSTANDE OG LUGTEMISSION

Beregningerne er foretaget i [www.husdyrgodkendelse.dk.](http://www.husdyrgodkendelse.dk)

Der kan forekomme lugtemission fra produktionen fra selve staldanlægget ved gylleudslusning og rensning af staldanlæg og ved udbringning på marker. For at mindske risikoen for lugt foretages jævnligt rengøring i og omkring siloer og bygninger, og anlægget forventes ikke at give anledning til lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige lugtmæssige gener ved den ansøgte produktion. Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved, at der jævnligt rengøres, samt at der er overbrusning. Derudover vil samtlige ventilationsafkast blive rengjort ved vask af staldene.

Da ventilationsafkastene er placeret ca. 1 meter over tagfladen, bliver luften opblandet og fortyndet, inden den falder ned omkring staldanlægget.

Der er etableret overbrusningsanlæg på bedriften for på den måde at sikre, at grise har mulighed for afkøling i varme perioder. Samtidig kan en god drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirke til at kontrollere dyrenes gødeadfærd, og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Desuden kan overbrusningsanlæg have en positiv effekt på mængden af støv i stalden. Nedenfor se lugtberegningerne fra Husdyrgodkendelse.dk

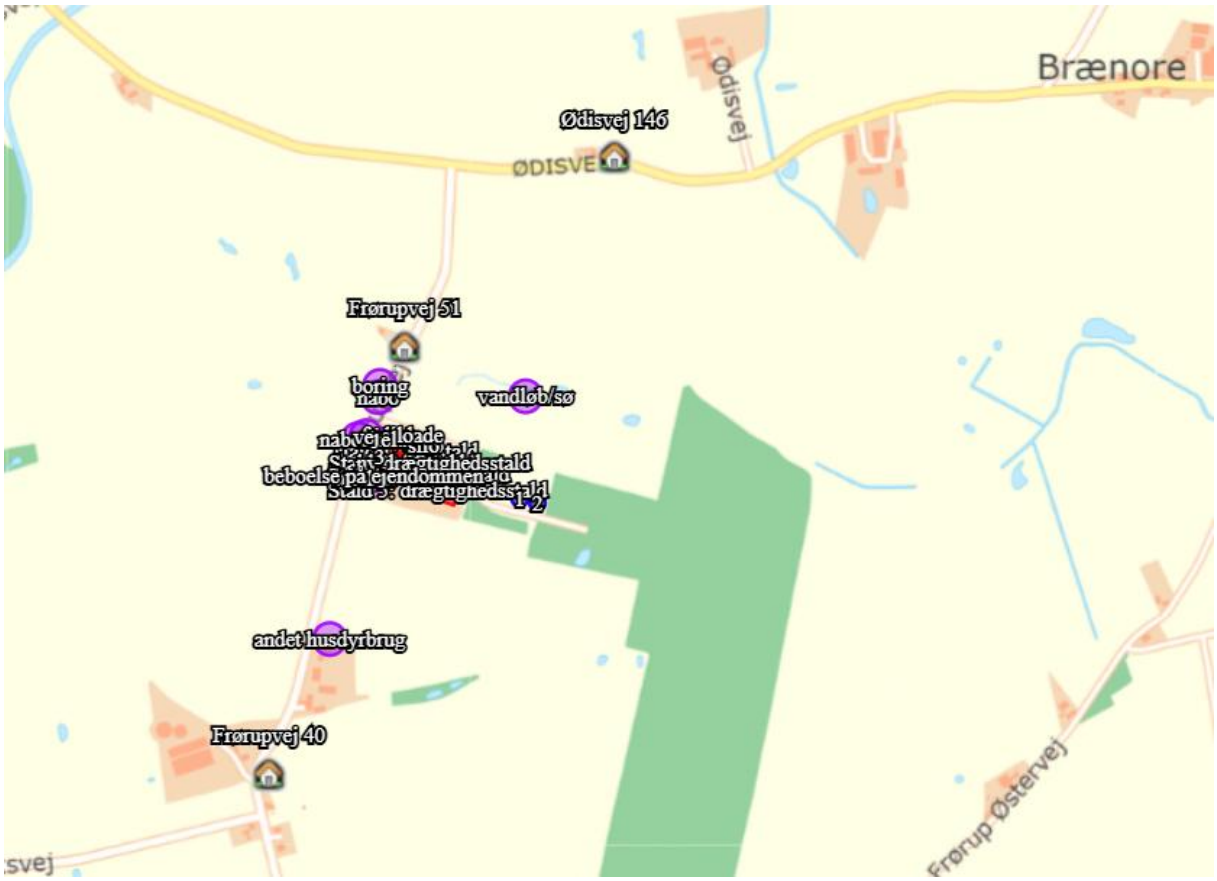
Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Frørupvej 40	0	FMK	172,3	172,3	600,2	Ja
Frørupvej 51	0	FMK	172,3	172,3	233,9	Ja
Ødisvej 146	0	FMK	172,3	172,3	650	Ja
Frørupvej 33	0	NY	371,3	334,2	1112	Ja
Fovslet, Ødis	2	NY	527,9	633,5	4093,6	Ja
Tyrstrup Ejerlav, Tyrstrup	2	NY	527,9	633,5	5590,8	Ja
Ødis By, Ødis	0	FMK	545	545	2348,5	Ja
Ødis-Bramdrup By, Ødis	2	NY	527,9	633,5	2324,6	Ja
Ødis-Bramdrup By, Ødis	2	NY	527,9	633,5	2430,9	Ja
Åstorp By, Taps	2	NY	527,9	633,5	4429,6	Ja

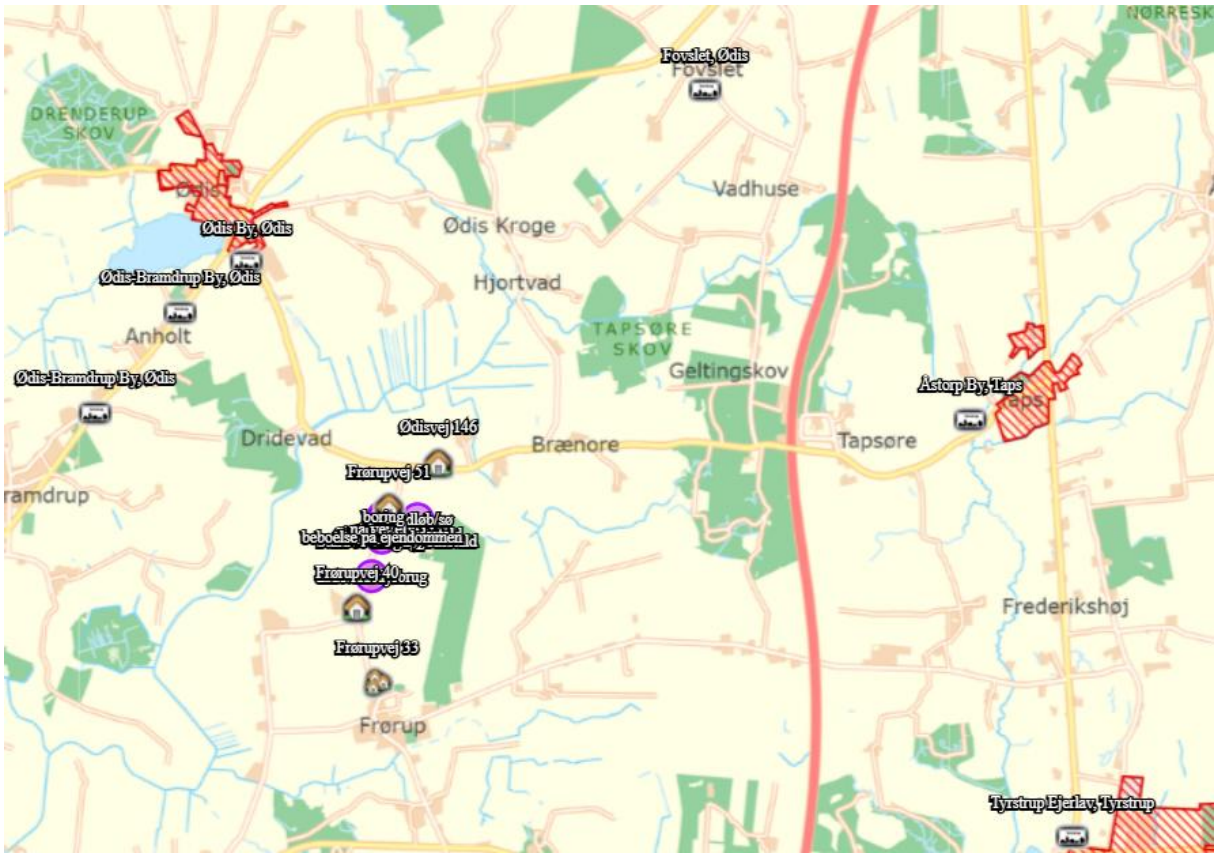
Konsekvenszone

Konsekvenszone: 772 m

Nabobeboelse:

Samlet bebyggelse og byzone:

Lugtkilder - staldluft

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved, at der jævnligt rengøres, samt at der er overbrusning. Derudover vil samtlige ventilations-afkast blive rengjort ved vask af staldene.

Lugtkilder - husdyrgødning

Der vil være lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllen umiddelbart før udbringning, samt ved udbringning af gylle. Generne vil være begrænset til en forholdsvis kort periode.

Udbringningen vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages så vidt det er muligt indenfor normal arbejdstid.

Ved udbringning af gylle tages der hensyn til naboer.

Udbringning af gyllen foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde, men en del af gyllen nedfældes eller nedpløjes/nedharves forud for etablering af vinterraps og vårsæd for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt foregår altid indenfor normal arbejdstid.

ØVRIGE EMISSIONER OG GENEBEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER

STØJ

Ejendommens støjkilder er hovedsageligt kompressor, højtryksrenser, ventilationsanlæg, brug af traktor, læsning af dyr og transporter til og fra ejendommen med foder og gylle mv. Ventilationsanlæg er stationære og kører altid. Alle andre støjkilder er periodiske.
Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt arbejde, der går ud over dagtimerne. Transporter til og fra ejendommen samt læsning af dyr foregår ligeledes primært i tidsrummet mellem kl. 6 og kl. 18.

Alle stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne, hvilket ifølge ansøgningen betyder, at der ikke er anlæg, der forårsager støjgener til naboer.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler i forbindelse med levering af foder samt levering og afhentning af dyr. Herudover vil der være transporter ved udbringning af gylle. Lastbiltransport vil primært foregå ad Frørupvej. Denne støj vil foregå i dagtimerne i tidsrummet kl. 6 – 18 og være en del af almindelig periodisk trafikstøj.

Beboelsesejendommen Frørupvej 47, som ejes af Trummersgård og anvendes som bolig for medarbejdere, ligger 33 meter fra projektområdet. Det forventes, at støjniveauet ved ejendommen hovedsageligt vil opstå i forbindelse med opbremsning ved indkørslen, hvilket kan medføre midlertidig støj.

Det vurderes, at husdyrbruget jævnfør ovenstående har foretaget de nødvendige tiltag til at begrænse støjgener fra ejendommen.

Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i skel til nabobeboelse udenfor ejendommens område i det åbne land må i intet punkt overstige:

Dag			
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)	Referencetid 8 timer
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)	Referencetid 7 timer
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A)	Referencetid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A)	Referencetid 8 timer
Aften			
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)	Referencetid 1 time
Nat			
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)	Referencetid ½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.
Brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

RYSTELSER

Virksomhedens bidrag til niveauet for vibrationsniveauet (dB re 10-6 m/s2) målt som det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S må ikke overstige værdierne i Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9 1997,

Anvendelse	Tidspunkt	Vægtet accelerationsniveau L_{aw} i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	Hele døgnet	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	18-7	75
Børneinstitutioner og lignende	I åbningstiden	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde	7-18	80
Kontorer, undervisningslokaler og lignende	Hele døgnet	80
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	85
Kontorer og tilsvarende lokaler i erhvervsbebyggelse, hvor der foregår følsomme aktiviteter	Hele døgnet	80

Anvendelse	Tidspunkt	A-vægtet lydtryksniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet lydtryksniveau dB
Beboelsesrum, herunder børneinstitutioner og lignende	18-7	20	85
	7-18	25	85
Kontorer, undervisningslokaler, og lignende støjfølsomme rum	Hele døgnet	30	85
Erhvervsbebyggelse	Hele døgnet	35	90

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø.

Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne, forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne, og det vurderes, at grænseværdierne overholdes til alle områder nævnt i ovenstående tabeller.

LYS I STALDENE OG UDENDØRSLYS

Der vil ikke være gener fra staldenes indendørs belysning, da lyset kun vil være kortvarig tændt om natten.

Der er udendørsbelysning ved indgangen til stalden. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

På grund af ejendommens beliggenheden og brug af kunstigt lys vurderes det, at omkringboende og trafikanter ikke vil blive generet eller påvirket negativt af lys fra ejendommen.

FLUER OG SKADEDYR

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for naboer og for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørsarealerne samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og renholdt.

Fluer bekæmpes efter behov. Hvis der opstår problemer med fluer, vil de blive bekæmpet efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Agrøkologisk Institut.

Rottebekæmpelse foretages af autoriseret firma. Aftalen med det pågældende firma i dag, er at de kommer på ejendommen 4-6 gange årligt og tilser de opstillede kasser.

Rotter kan overføre sygdomme, æder mad og husdyrfoder og ødelægger bygninger og kloaksystemer. Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Det gælder for både private og virksomheder. Man kan forebygge rotter ved at rydde op udendørs, så de ikke har mulighed for at bygge rede og ved at sørge for, at de ikke har adgang til madrester, foderrester og korn.

Det vurderes, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Agroøkologisk Institut, hvis der opstår behov.

Det vurderes at der på baggrund af det oplyste, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer og skadedyr på husdyrbruget, og ejendommens skadedyrsbekæmpelse vurderes at være tilstrækkelig.

STØV FRA STALDE OG FODER

Der forventes ingen væsentlige støvgener fra husdyrproduktionen. Dels er der ingen processer, der giver væsentligt støv, og dels er der langt til naboer.

I forbindelse med levering af foder kan der opstå støvgener ved aflæsning, hvilket dog er af begrænset karakter, da det foregår i et lukket system. Desuden vil den støv, der kommer dels fra staldanlægget og dels fra håndtering af foder hurtigt blive opblandet i luften.

Levering af foder sker flere gange om uge. Ved blæsning af foder, er der desuden blæsepose på, så det fine støv opsamles.

Støvgener fra høst vil ikke ændres, da dyrkningen af marker ikke ændres i forbindelse med projektet.

Det vurderes, at der er foretaget de fornødne foranstaltninger i forbindelse med minimering af støv fra ejendommen.

RENGØRING

Staldene rengøres jævnligt. Stalden iblødsættes og nedvaskes med højtryksvasker. Mellem hvert hold bliver staldene sat i blød og efterfølgende vasket med højtryksrensning samt afslutningsvis desinficeret. Inden det nye hold indsættes, vil staldene så vidt muligt være udtørret. Rengøringen skal være medvirkende til, at der i staldene kan opretholdes et højt sundhedsniveau, og risikoen for smitte mellem de forskellige hold minimeres.

Det vurderes, at der foretages de nødvendige foranstaltninger for at opretholde en god hygiejne.

SPILDEVAND OG VANDFORBRUG

Spildevand fra ansøgt produktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og fra drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Vand anvendes primært til drikkevand til dyrene og vask af stalde. Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer vandforbruget og vandspild f.eks. drikkesystemer.

Der forventes et vandforbrug på ca. 9.000 m3 vand pr. år.

Det vurderes, at ovenstående ikke vil have negativ virkning på de omkringliggende omgivelser

ENERGIFORBRUG OG VENTILATION

Der anvendes energi til ventilation, fodring, lys mv. Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer energiforbruget f.eks. energibesparende lyskilder mv.

Lyset i staldene styres efter timer og lyser kun 15-16 timer i døgnet.

Al ventilation sker ved et computerstyret temperaturreguleret styringssystem, der sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene, og i forhold til elforbruget. Hyppig rengøring af ventilationsafkastene, nedsætter energiforbruget betragteligt. Eftersom det er et nyt staldanlæg der etableres, så vil der anvendes lavenergibelysning samt lavenergi ventilatorer og pumper mm.

Der forventes et strømforbrug på ca. 450.000 kWh pr år.

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger til at minimere elforbruget.

OPBEVARINGSKAPACITET OG GYLLEHÅNDTERING

På ejendommen produceres der svinegylle. Gyllen opbevares i gyllebeholderne i eksisterende gyllebeholder. Gylle håndteres i lukkede gyllerør, og der udsluses gylle efter behov.

Gyllebeholderne er tilmeldt beholderkontrol, og en gang om året tjekkes beholderne for skader og tæringer. Nedenfor se opbevaring af husdyrgødning. Der vil være til 9 mdr. opbevaring i forbindelse med de 3 tanke og andre afsætningsmuligheder såsom biogas.

Der forventes en gylleproduktion på ca. 11.700 m3 gylle.

3. Overblik over husdyrgødning

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m^2)
			Ansøgt drift		
1	Flydende				627
2	Flydende				578
3	Flydende				303
			Nudrift		
1	Flydende				627
2	Flydende				578
3	Flydende				303
			8 års drift		
1	Flydende				627
2	Flydende				578
3	Flydende				303

Omlastning af gylle sker med gyllevogn/lastbil med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen/lastbilen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m. Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket mindsker risikoen for tab af gylle til miljøet.
Det vurderes, at der er taget hensyn til miljøet, ved at der er til min 9 mdrs. opbevaringskapacitet, så udkørslen kan optimeres mest hensigtsmæssigt. Det forventes, at en del af gyllen afsættes til biogasanlæg.

AFFALD OG KEMIKALIER

Brændbart affald i form af papirsække, aftørringspapir, plastik og tom rengjort emballage fra f.eks. pesticider opsamles i affaldscontainer og bortskaffes via erhvervsordning (EAK-kode: 19.00).

Der findes ikke pesticider på ejendommen.

Jern og metal (EAK-kode: 02 01 10) afhændes til produkthandler og glas m.m. (EAK-kode: 51.00 / 52.00 / 52.06) afhændes til kommunal genbrugsplads.

Klinisk risikoaffald (EAK-kode: 18.00 og Z) i form af medicinglas og rester samt kanyler opbevares i plasttønder udviklet til formålet. Kanyler afhentes af MOTAS.

Medicin opbevares i køleskab på staldkontor før brug.

Bortskaffelsen af affald til kommunal genbrugsplads registreres, hvorved bortskaffelsen af affald kan dokumenteres.

Døde dyr (EAK-kode: 02 01 02) afhentes af DAKA ca. en gang om ugen. De døde dyr opbevares indtil afhentning i kadaverkapsler og container udviklet til formålet. Opbevaring og bortskaffelse af døde dyr sker i henhold til BEK nr. 439: *Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.*

Affald fra ejendommens husholdning, er tilsluttet kommunal affaldsordning.

Det vurderes at ejendommen lever op til kommunens affaldsregulativerne.

TRANSPORTER TIL OG FRA EJENDOMMEN

Arbejdskørsel med foder og dyr til og fra ejendommen sker ad Frørupvej.
Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med afhentning af smågrise, husdyrgødning og foder. Transporterne sker med traktor og lastbiler.

På dage med udbringning af husdyrgødning og høst er der en rimelig stor trafik omkring ejendommens indkørsel – med deraf følgende støjgener.

Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

Husdyrgødningen transporteres med traktor og gyllevogn ud til udspredningsarealer.

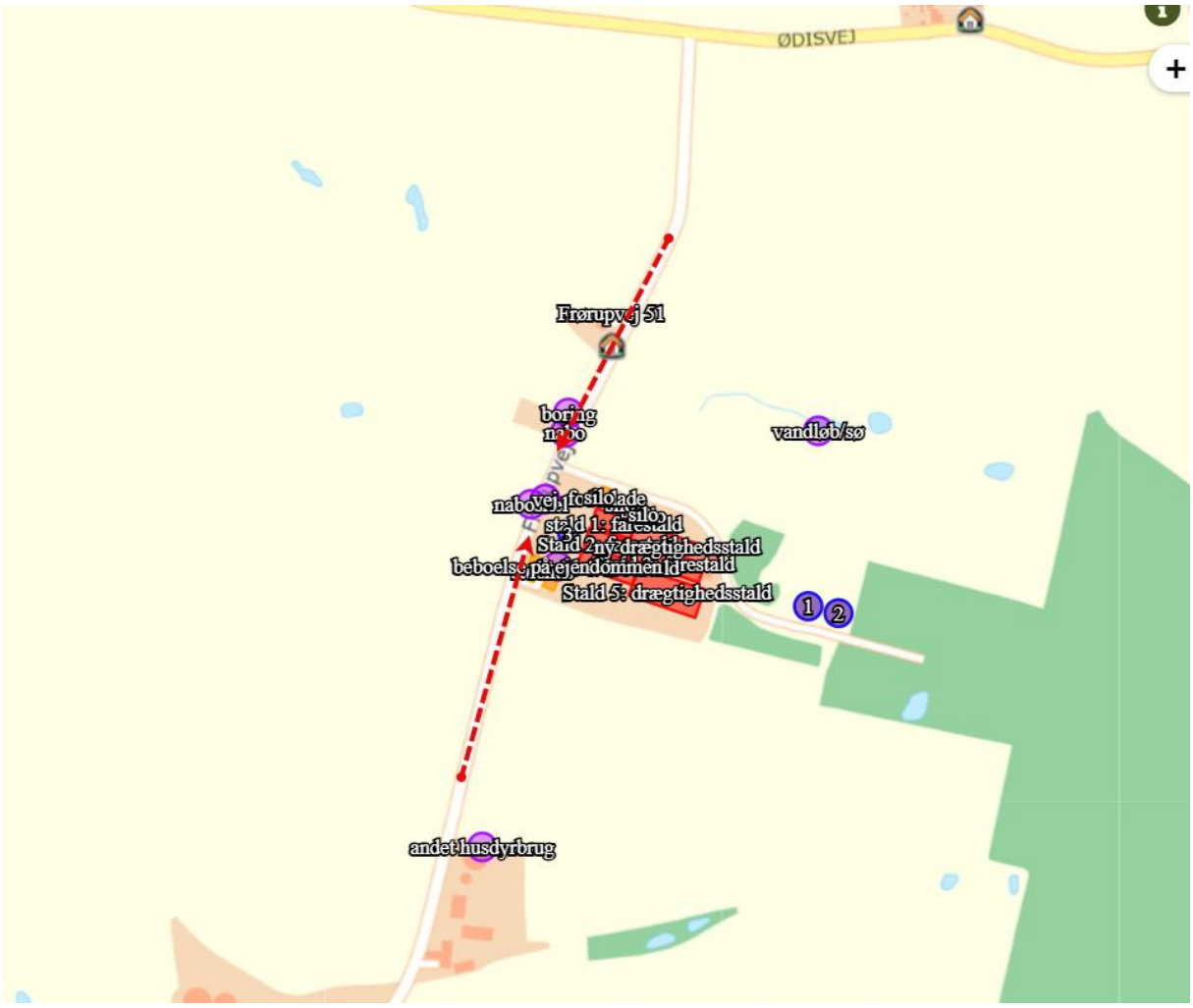
Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Der vil i perioder med gylleudbringning og høst være transporter ud over dette tidspunkt.

Transporter	**Ansøgt Anslået**
Afhentning af smågrise	52
Afhentning af søer til slagt	52
Afhentning af døde dyr	52
Levering af indkøbt foder	120
Levering af egen produktion af foder	60
Levering af egen produktion af halm	25
Diesel og fyringsolie	4
Udbringning af husdyrgødning	308
Affald fra produktionen	15
Andet	15
I alt	**703**

Da transporterne sker ved hensynsfuld kørsel, og da der hovedsageligt er spredt beboelse nær ejendommen, vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende. Dog vil naboer i området kunne registrere kørsel på offentlig vej.

Der er egen ind- og udkørsel til ejendommen.

Det vurderes, at de omkringboende ikke vil blive generet af transporter til og fra anlægget.

EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

På ejendommen påtænker ansøger følgende egenkontrol af produktionen:

- Alle dyr tilses minimum en gang dagligt og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- Staldene, inkl. mekanisk udstyr, kontrolleres dagligt, og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- Der er serviceaftale med leverandør af ventilationsanlæg.
- Alle gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige 10-årige beholderkontrol.
- Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne "Godt Landmandskab", således anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- Der er en sundhedsaftale med dyrlæge, hvor besætningens generelle sundhed vurderes, og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.
- Der tages i videst muligt omfang hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.
- Personalet på ejendommen bliver løbende efteruddannet.
- Der føres kontrol og service på gyllekølingsanlægget.
- Foder tilpasses dyrenes behov og sundhed.
- Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- Rengøring i og omkring bygningerne og silo, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a. at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcespild eller punktforurening.

DOKUMENTATION:

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes er/bliver følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Slagteriafregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- Beredskabsplan
- 10 års beholderkontrol og logbøger over flydelag
- Minimiljøledelse

BAT-EMISSIONSNIVEAU, AMMONIAK

BAT-kravet for ammoniakemissionen fra husdyrbruget er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Af nedenstående fremgår det, at BAT niveauet er overholdt med 9 kg N.

Af nedenstående skærmprint fra den gældende miljøgodkendelse er BAT beregnet til 6.319 kg N pr år.

På baggrund heraf vurderes det, at BAT for staldanlægget er overholdt.

Skærmprint af BAT beregning fra Hudyrgodkendelse.dk:

Samlet BAT beregning

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH_3-N /år)	5960	369	6329
Faktisk emission (kg NH_3-N /år)	5950	369	6319
Forskel (kg NH_3-N /år)	-	-	9
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	**Ja**

TEKNOLOGIER OG TIL- OG FRAVALG AF TEKNOLOGI

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Staldene er indrettet med delvis fast gulv. Der anvendes overbrusning af gødearealet, så det renholdes og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres.

Stalden er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold og derved nedsætte risikoen for sygdomme, nedsætte lugt fra staldene og mindske støvet i stalden for både dyr og mennesker.

Håndteringen af gylle er med træk og slip. Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid.

Tildeling af halm i stiens lejeområde vil medvirke til, at stien holdes, tør og endvidere give beskæftigelse til grisene. Dette giver lidt støv i staldene, men ammoniakkoncentrationen og temperaturen er lavere, hvilket medvirker til et bedre arbejdsmiljø.

På MST teknologiliste findes følgende ammoniakreducerende teknologier til brug på soejendomme:

- Luftrensningsanlæg
- Gyllekølingsanlæg
- Forsuringsanlæg
- Delvist fast gulv
- Overdækning af gyllebeholder

Ansøger har valgt delvist fast gulv og gyllekøling.

Trummersgaard A/S

klimadan

Frørupvej 44
6070 Christiansfeld

Beregnings ID (oplyses ved kontakt med Klimadan A/S): **S003571**

Bemærk at nedenstående beregninger er Klimadans ejendom og ikke må udleveres til tredjemand uden forudgående aftale med Klimadan A/S.

Oversigt over miljø krav.

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens Teknologiliste 05.02.2018 omkring køling af gylle i svinestalde. Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.

Etablering af gyllekøling med træk og slip i alt.	0 m²
Etablering af gyllekøling med linespil i alt.	900 m²
Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip) ud fra beregnet varmebehov.	0,0 %
Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (linespil) ud fra beregnet varmebehov.	28,0 %

Varmepumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og eventuelt med frikøling samt heatdump af varme for at opnå den forventede reduktion i ammoniakfordampningen samt sænkning af lugtemission.

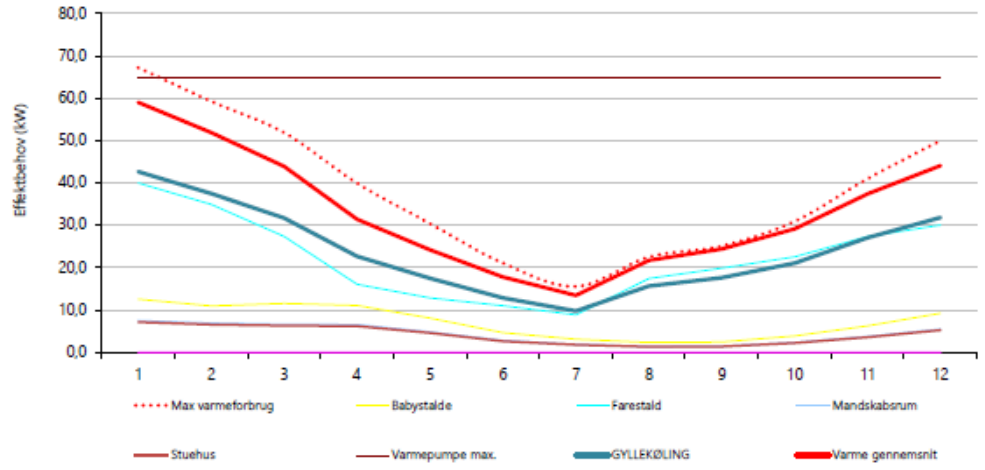
Gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen .	(Ammoniak reduktion)	23,5 W/m²
Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip).		0,0 %
Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (linespil).		28,0 %
Gennemsnitlig forventet reduktion i ammoniakfordampningen.		28,0 %

Energifordeling.

Varierende varmebehov over året.		Max. effektbehov.	Energibehov
Babystalde	-	12,6 kW.	38.500 kWh.
Farestald	-	40,0 kW.	210.240 kWh.
Mandskabsrum	-	7,5 kW.	21.583 kWh.
Stuehus	-	7,2 kW.	20.576 kWh.
Samlet behov.	-	67,2 kW.	290.898 kWh.

Det samlede energibehov svarre til følgende. 34.223 ltr. Olie.

Bemærk at ovenstående beregninger er vejledende og er udført på baggrund af oplysninger fra kunden og erfaringstal fra Klimadan.

26-03-2026
Dato

Søren Jensen
Kontaktperson - Klimadan A/S

Gylleforsuring og luftrenser er fravalgt, da BAT kravet er overholdt, og der er valgt at etablere gyllekøling som ammoniakreducerende teknologi. Det vurderes at være økonomisk u proportionalt at etablere yderligere teknologi udover den valgte teknologi i eksisterende stalde.

Reduktion i tildeling af råprotein i foderet er fravalgt i Husdyrgodkendelse.dk, eftersom det ikke er et tiltag, man kan anvende i Husdyrgodkendelse.dk. Grisene vil blive tildelt den mængde råprotein, der anses for at være sundhedsmæssigt og økonomisk fordelagtigt. På ejendommen arbejdes der dog kontinuerligt på at nedsætte forbruget, se afsnittet om fodring.

Begge gyllebeholdere er overdækket, hvilket reducerer ammoniak fra beholder med 50 pct.

Det vurderes, at ansøger har vagt teknologier, der lever op til BAT kravet.

BAT DAGLIG DRIFT

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved bl.a. at reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene og lager.

Ansøger vurderer, at det er BAT at monitere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- Vandforbrug
- Energiforbrug
- Brændstofforbrug
- Antallet af indgående og udgående dyr, herunder fødsler og dødsfald, hvor dette er relevant
- Foderforbrug
- Gødningsproduktion

BAT FODRING

Foderplaner laves i samarbejde med en rådgiver fra foderstoffirma med henblik på at opnå den mest optimale fodring af svinene mht. trivsel, sundhed, vækst, foderomkostninger, brug af færrest mulige resurser osv.

Foderet er ved hjælp af foderplaner tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres, og dermed vil der være en lavere N-udledning. Reduktion af protein i foderet sker primært ved løbende forbedring af foderkvaliteten og ved genetiske forbedringer af svinets fodereffektivitet.

Fosforindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når fosforindholdet reduceres, vil mængden af overskudsfosfor i gyllen reduceres, og dermed vil der være en lavere P-udledning.

Det vurderes, at BAT for foder er opfyldt på ejendommen.

BAT OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

- Gyllen opbevares i beholder med tæt flydelag.
- Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen/andre ejendomme, så den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.
- Gyllen opbevares i stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- Beholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.

- ❖ Gylle kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderne ved f.eks. tilførsel på marken.
- ❖ Gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.
- ❖ Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- ❖ Gylle suges fra beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekran minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen.

Det vurderes at BAT for opbevaring af husdyrgødning er opfyldt på ejendommen.

FOREBYGGELSE AF UHELD

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

MANAGEMENT

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene.

Der foretages daglige tilsyn af bedriften og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr, er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcespild eller uhygiejniske forhold.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genbrug.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og der er 11 årlige besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes, og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

BEREDSKABSPLAN

Der forelægger en beredskabsplan på ejendommen, der beskriver, hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer. Beredskabsplanen opdateres i forbindelse med byggeansøgningen.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Ejer og andre med fast adgang til bedriften er/bliver vejledt i beredskabsplanen, hvilken får en fast plads på staldkontoret. Beredskabsplan, der beskriver, hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

REDEGØRELSE FOR UHELD

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

FOREBYGGELSE AF UHELD

Det er vurderet, at der sker forebyggelse af uheld på ejendommen med udgangspunkt i nedenstående beskrivelser.

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre, at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderne hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

UHELD MED GYLLE

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet, i dette tilfælde vil gylle løbe mod det laveste områder omkring tankene. Herfra kan det suges op og fjernes. Maskinstation vil blive kontaktet, og der kan dæmmes op med jord eller lignende.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderne, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderne visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderne hvert 10 år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

DØDE DYR

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet. DAKA (el. lign) tilkaldes efter behov. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

STRØMSVIGT

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningsselskabet blive kontaktet. Der er nødopluk i staldene, og alarmer der straks påkalder en medarbejder.

BRAND

Ved brand tilkaldes brandvæsnet.

Der er opsat pulverslukkere strategiske steder på ejendommen. Der iværksættes slukningsarbejde i det omfang det er forsvarligt. Dyr forsøges reddet ud.

HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes, at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv husdyrproduktion. Det er vægtet højt, at den nye drægtighedsstald etableres i tilknytning til eksisterende staldanlæg, så man beholder logistikken i anlægget. Det er vigtigt, at de højdrægtige søer ikke transporteres over for lange afstande. Derudover er det også vigtigt, at anlægget forbliver et samlet anlæg, så medarbejderne kan bevare overblikket over dyrene, når de tilses dagligt.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis miljøgodkendelsen ikke meddeles. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt. Ud fra et miljømæssigt synspunkt vil det ikke være optimalt, da produktionsanlægget ikke vil blive reguleret efter de nyeste miljøregler.

Samtidig vil det betyde, at den nødvendige udvikling og effektivisering ikke sker på ejendommen, og reelt set vil en bæredygtig landbrugsproduktion afvikles indenfor en overskuelig årrække.

GENERELLE VIRKNINGER

GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER PÅ MILJØET

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er fra husdyrbruget. Det vurderes, at der ikke vil være luftbåren forurening eller gener, der vil kunne påvirke nabolande.

BEFOLKNINGEN OG MENNESKERS SUNDHED

Husdyrproduktionen på ejendommen overholder alle lovens fastsatte krav i forhold afstandskrav og lugtgener til naboer, hvorfor det ikke forventes, at omkringboende bliver væsentligt generet af lugt fra husdyrproduktionen.

Støvgener minimeres ved at foderet håndteres i lukkede systemer og ved fornuftig håndtering af halm ved strøning, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støv fra husdyrproduktionen.

De fastsatte grænser for støjgener overholdes dag og nat, ved hensynsfuld kørsel med transporter og ved kørsel med hovedparten af transporterne indenfor almindelig arbejdstid minimeres støjgenerne, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støj fra husdyrproduktionen.

Der holdes generelt en god hygiejne og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres, hvorfor det ikke forventes at omkringboende er væsentligt generet af skadedyr fra husdyrbruget.

Smittebeskyttelse

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker).

Der er regler om smittebeskyttelse for svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale. For svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

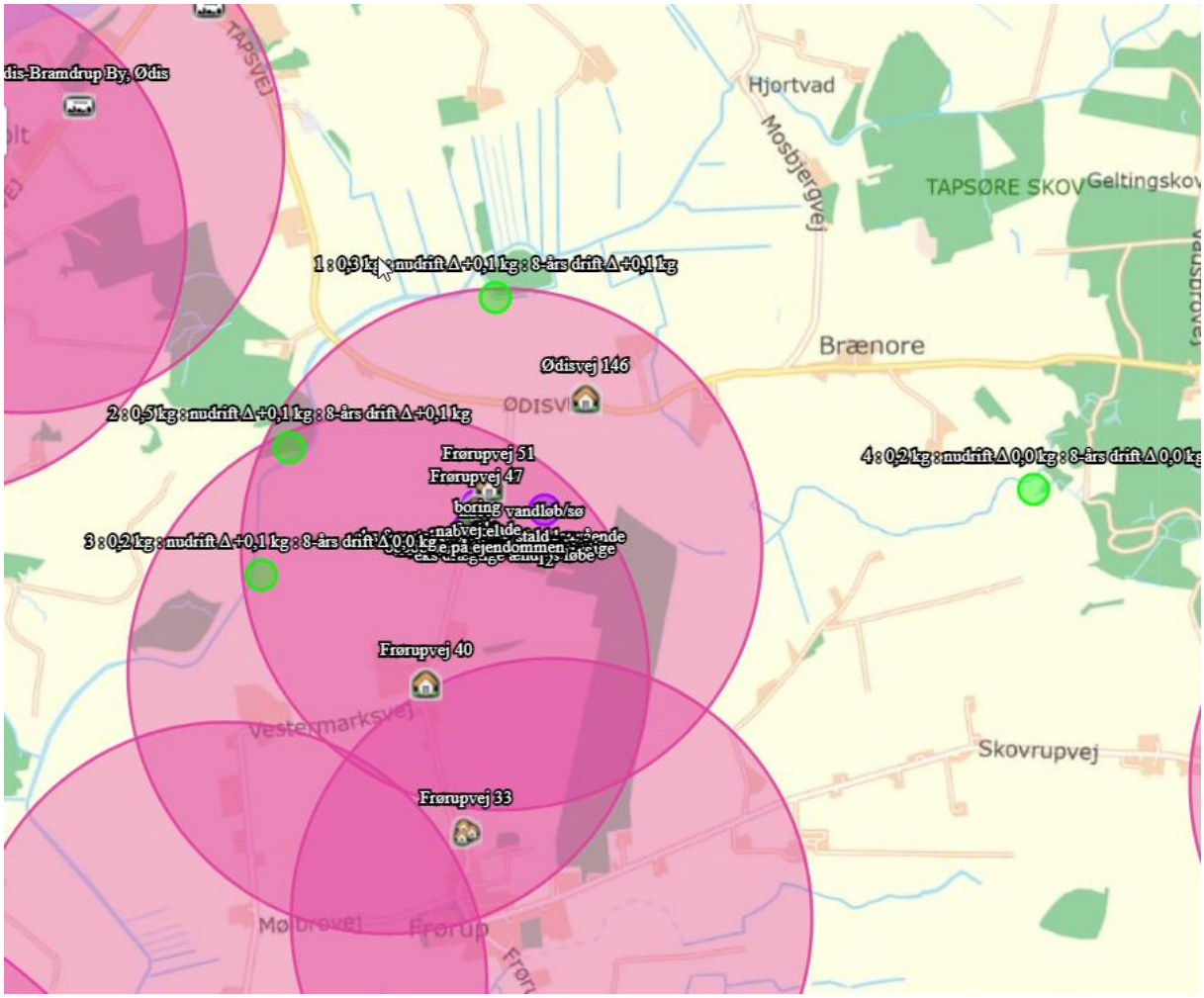
BIOLOGISK MANGFOLDIGHED I FORHOLD TIL KATEGORI 1– OG 2-NATUR SAMT BILAG IV-ARTER

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget overholder alle lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition til kategori 1 og 2-natur. Totaldepostitionen til det nærmeste kategori 1 naturområde er 0,0 kg N pr. ha. Tilstanden af nærmeste kategori 1 naturområder forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen.

Totaldepositionen til det nærmeste kategori 1 naturområde er 0,0 kg N pr ha pr år. Tilstanden af det nærmeste naturområder forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen.

Biologisk mangfoldighed

Nedenstående kortudsnit viser en illustration af husdyrtrykket i området omkring produktionsanlægget. Bilaget er udarbejdet på basis af de tilgængelige oplysninger om husdyrgodkendte ejendomme, der findes via husdyrgodkendelse.dk. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der er visse usikkerheder vedrørende disse data idet det ikke med sikkerhed er så stort et dyrehold som forventet (hvis godkendelserne ikke er udnyttet). Således kan den løbende strukturtilpasning i landbruget (afvikling/udvikling i husdyrholdet) være usikkert oplyst. Med baggrund i bl.a. oplysninger fra husdyrgodkendelse.dk vurderes det, at produktionen ikke alene eller sammen med bidrag fra andre kendte ammoniakudviklinger – vil øge den samlede luftbårne kvælstofbelastning i området i uacceptabelt omfang.

Bilag IV arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i

deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det

indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Bilag IV-arter er ikke konstateret inden for en radius af 1 km fra projektområdet. Derfor er der ingen dokumenterede yngle-, raste- eller levesteder for disse arter, som kan påvirkes af projektet.

Anlægs- og driftsfase forventes ikke at medføre forstyrrelser eller fysiske ændringer, der rækker ud over byggepladsen, som kan påvirke bilag IV-arter.

Ammoniakdepositionen vurderes at være under tålegrænsen for eventuelle Bilag IV arter ud over de 1.000 meter.

Projektet vil derfor ikke forringe habitatkvaliteten for bilag IV-arter eller deres naturlige raste- og levesteder. Det vurderes samlet, at projektet ikke vil påvirke bilag IV-arter i området.

JORDAREALER, JORDBUND, VAND, LUFT OG KLIMA

Udbringning af husdyrgødning fra gården reguleres af generel lovgivning for udbringning af husdyrgødning.

Generelt er markdriften omfattet af regulering mht. næringsstoftilførsel og sædskifte, hvilket har positiv betydning for jordens frugtbarhed og udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Det forventes ikke, at projektet har negativ indvirkning på luft eller klima.

MATERIELLE GODER, KULTURARV OG LANDSKABET

Der er taget højde for påvirkningen af materielle goder, kulturarv og landskabet. Det vurderes, at ingen af disse tre parametre vil blive påvirket væsentligt i forbindelse med opførslen af byggeriet.

MILJØLEDELSE

IE-husdyrbrug skal indføre et mini-miljøledelsessystem med formulering og gennemførelse af en miljøpolitik med tilhørende miljømål. For hvert miljømål skal der udarbejdes en handlingsplan. Miljøarbejdet skal hvert år evalueres ligesom mål og handlingsplaner eventuelt skal justeres. Brugen og evalueringen af miljøledelsessystemet med tilhørende mål og handleplaner skal kunne dokumenteres ved tilsyn.

Med afsæt i husdyrbrugets miljøpolitik skal der således opstilles en handlingsplan med konkrete indsatsområder. Der kan her tages afsæt i relevante områder, hvor der kan gøres en indsats for at spare ressourcer:

- Råvarer: Foder, rengøringsmidler, andre hjælpestoffer, effektivitet, sprøjtemidler
- Vand: Drikkevandsspild, vaskevand
- Affald: Nedbringe mængden, sortering, genanvendelse
- Energi: Lys, ventilation, varmelamper, fyring, varmekilde, isolering, varmefordeling, genvinding, brændstof, dæktype, reduceret kørsel, udskiftning af materiel.

Kravet om indførelse og dokumentation af et miljøledelsessystem er en del af implementeringen af BAT-konklusionen og er indarbejdet i gældende lovgivning.

Ejendommens mini-miljøledelsessystem kan udarbejdes efter Miljøstyrelsens vejledning "Miljøledelse for landbrug". Nedenunder er Frørupvej 44 mini-miljøledelse vist.

Til opslagstavlen / Husk din miljøledelse

Start årstal 20__

Mini Miljøledelsessystem

INFORMER DINE KOLLEGAER

I år har jeg valgt at gøre en indsats for:
(f.eks. at nedbringe strømforbruget)

mængden af sækkevarer

Mit mål er at:
(f.eks. at nedbringe strømforbruget med x pct.)

nedbringe mængden af sækkevarer

Hvad jeg vil gøre for at nå målet:
(f.eks. at udskifte lysarmaturer til LED)

købe mere løsvægt

Hvad er status inden start:
(f.eks. at nuværende strømforbrug er xxx/år)

Hvad er status efter indsats:
(f.eks. at strømforbrug er xxx/år efter ændring)

Effekt af indsatsen (årligt):
(f.eks. at ændringen har nedbragt strømforbrug med xxx pct.)

Gem alle registreringer i mindst 5 år. De skal forevises ved miljøtilsyn!

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

§ 43. IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2.

Stk. 2. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

1. formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
2. fastsætte miljømål,
3. udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
4. minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
5. minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Stk. 3. De i stk. 2, nr. 1-5, nævnte krav skal kunne dokumenteres enten i form af opbevaring af dokumenter eller ved anden dokumentation, herunder f.eks. i digital form.

Eksempler på steder, du kan spare

RÅVARER: Foder, Rengøringsmidler, Andre hjælpestoffer, Effektivitet, Sprøjtemidler

VAND: Drikkevandsspild, Vaskevand, Rengøring af malkeanlæg.

AFFALD: Nedbringe mængden, Sortering, Genanvendelse.

ENERGI: Lys, Ventilation Varmelamper, Mælkeanlæg og mælkekøling, Fyring, Varmekilde, Isolering Varmefordeling, Genvinding, Brændstof, Dæktype, Reduceret kørsel, Udskiftning af materiel.

Spar ressourcer | Spar penge | Spar miljøet

Til opslagstavlen / Husk din miljøledelse

Start årstal 20__

Mini Miljøledelsessystem

DOKUMENTATION OG REGISTRERINGER AF OBSERVATIONER

REGISTRERING AF

Dato				

Udarbejd også procedurer for korrigerende handlinger i tilfælde af udslip (beredskabsplan) og dokumenter de løbende forbedringer på udvalgte områder indenfor de sidste 3 år med minimum 2 observationer - så har du mulighed for at opnå en bedre score ved miljøtilsyn.

Gem alle registreringer i mindst 5 år. De skal forevises ved miljøtilsyn!

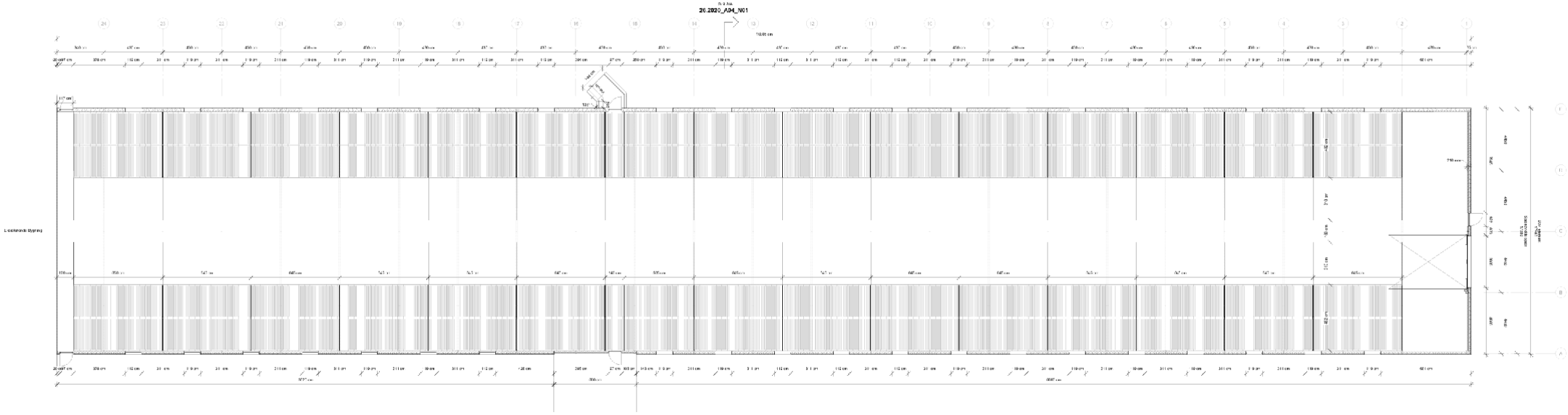
Spar ressourcer | Spar penge | Spar miljøet

Referenceliste:

- Husdyrbrugloven: Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Lov. nr. 1572 af 20.12.2006 med senere ændringer).
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug (bek. nr. 1089 af 16. oktober 2024).
- Husdyrgødningsbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (bek. nr. 2243 af 29. november 2021) med senere ændringer. • Husdyrvejledningen på Husdyrvejledningen - Husdyrvejledningen.
- Naturbeskyttelsesloven: Lov om naturbeskyttelse (nr. 9 af 3.1.1992) med senere ændringer. • Habitatbekendtgørelsen: Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (Bek. Nr. 1595 af 6. december 2018)
- Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV.
- https://www.husdyrgodkendelse.dk
- https://danmarksarealinformation.miljoeportal.dk/

https://naturdata.miljoeportal.dk/speciesSearch

BILAG 1 SITUATIONSPLAN NY DRÆGTIGHEDSSTALD

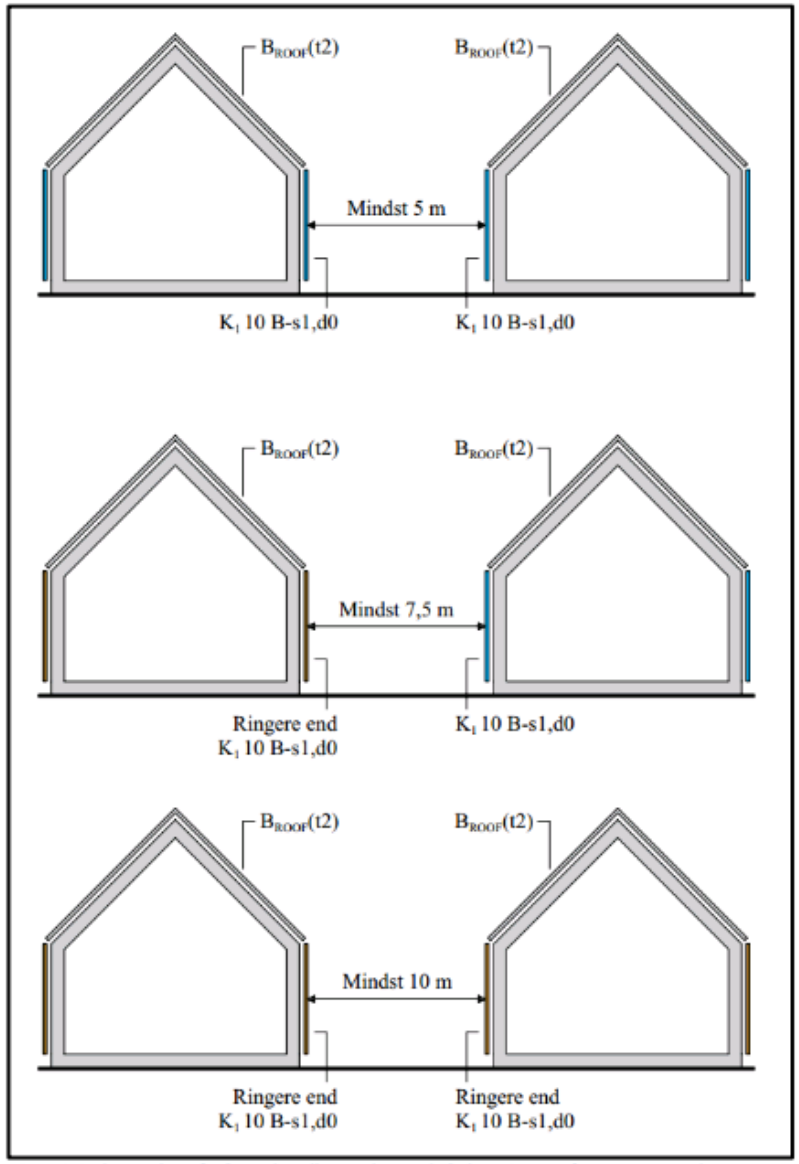
BILAG 2 HØRINGSSVAR

Oversigt over indkomne høringssvar i de forskellige høringer og om hvorvidt høringssvaret har givet anledning til skærpende vilkår i godkendelsen eller andet.
Idéhøringen er foretaget i perioden 29. maj – 12. juni 2026.
Udkastet har været i høring i perioden 2. juli – 3. august 2026.

Berørt myndighed	Emne	Evt. bemærkninger fra berørt myndighed (idéhøring)	Evt. konsekvens i udkastet til afgørelse	Evt. bemærkninger fra berørt myndighed (udkast)	Evt. konsekvens i den endelige godkendelse
Kolding Kommune, spildevandsteamet	Tagvand og spildevand	Byggeriet vil kræve en ny udledningstilladelse og medbenyttelsestilladelse af drænet.	Høringssvaret giver ikke anledning til skærpende vilkår i godkendelsen. Tilladelse til udledning og medbenyttelse af drænet gives i forbindelse med byggetilladelse.	Vi har ikke yderligere bemærkninger.	Høringssvaret giver ikke anledning til skærpende vilkår i godkendelsen.
Kolding Kommune, plan	Landskab	Tilbygningen er placeret i tilknytning til eksisterende stalde og i samme kote som eksisterende bygninger. Det er stort set ikke muligt at se gården fra det omgivende landskab på grund af den eksisterende beplantning der er omkring den i dag. Det skal sikres i tilladelsen, at beplantningen bibeholdes og sikres vedligeholdt fremadrettet. Evt. overskudsjord må ikke placeres i jordvolde på ejendommen.	Høringssvaret giver anledning til skærpende vilkår i godkendelsen.	Vi har ingen bemærkninger.	Høringssvaret giver ikke anledning til skærpende vilkår i godkendelsen.
Kolding Kommune, byggesagsafdelingen	Tilbygning og gyllekøling	Ved opførelse af ny bygning på 1.542 m2, skal der tilknyttes en certificeret brandrådgiver, som skal håndtere brandsikringen af bygningen. Vedrørende inspicering ved tilsyn, har vi ingen bemærkninger.	Høringssvaret giver ikke anledning til skærpende vilkår i godkendelsen. Brandkrav i forbindelse med etablering af ny stald håndteres i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse.	Samlebrønde til køleslanger kræver ikke byggetilladelse, og vil derfor ikke blive reguleret i en byggetilladelse. Umiddelbart tænker jeg at det kræver en tilladelse fra Klima/Miljø, på lige vilkår med et jordvarmeanlæg, og det i den forbindelse måske kan stilles vilkår. Den nye stald kræver en byggetilladelse, det samme gælder hvis der sker væsentlige	Gyllekølingsanlæg er ikke jordvarmeanlæg, da slangerne er støbt ned i staldgulvet og ikke lagt i jorden. Gyllekølingsanlæg er dermed ikke omfattet af jordvarmebekendtgørelsen. Derimod kan gyllekølingsanlæg i sig selv være godkendelsespligtig efter miljøbeskyttelsesloven.

				ombygninger i de eksisterende. Mindsteafstanden mellem bygningerne er 5 meter, hvis der ikke foretages andre brandmæssige tiltag. Rent teknisk vil tilbygningen, med den størrelse, lande i brandklasse 2, som kræver certificeret brandrådgiver, medmindre de opdeler bygningen i mindre brandmæssige enheder.	Hvis gyllekølingsanlægget alene er knyttet til husdyrdriften - det vil sige, at overskudsvarmen herfra udelukkende anvendes i stalden -, er der ikke krav om selvstændig godkendelse heraf efter miljøbeskyttelsesloven, fordi gyllekølingsanlægget indgår som en del af hoveddriften af husdyrbrug. I sådanne tilfælde reguleres gyllekølingsanlægget i forbindelse med godkendelsen af husdyrbruget efter husdyrgodkendelseslovens regler. Gyllekølingsanlægget er udelukkende knyttet til husdyrbruget, og reguleres dermed af denne godkendelse. Høringssvaret giver ikke anledning til skærpende vilkår i godkendelsen.

Figur til byggesags bemærkninger*:*

Figur 4-1 Eksempler på afstand mellem avls- og driftsbygninger på samme grund